LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
CANVILLE, ILL.61933

11165

DARBININKAS

L NR. 16. | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | ANTRADIENIS TUESDAY, KOVAS - MARCH 2, 1965 | 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. | 10 CENTŲ

Pietų Amerikos lietuvių trečias kongresas Sao Paulo

Prel. Jonas Balkūnas Darbininkui trumpai pranešė: "**Vakar užsibaigė kongresas. Buvo sėkmingas. Dalyvavo 80 iš Argentinos, 30 iš Urugvajaus, 12 iš USA ir po vieną iš Čilės, Paragvajaus, Kanados, Italijos ir pavergtos Lietuvos. Dalyvavo keli šimtai braziliečių. Negeriau būtų padarę amerikiečiai. Ūpas pakilęs. Sudaryta P. Amerikos Lietuvių Taryba. Sekamas kongresas 1967 m. Buenos Aires".**

Jo bendrą įspūdį praplečia papildomas kitas pranešimas apie kongreso darbus.

PIRMA DIENA: vasario 18

Kongresas prasidėjo 10:30 v. vysk. **V. Brizgio mišiom V. Zelina** lietuvių parapijos bažnyčioje, kuri buvo pilnutėlė žmonių. Pamoksle vyskupas nurodė, kaip meilė bei ištikimybė gyvenamam kraštui derinasi su meile bei ištikimybe Lietuvai ir savai tautai.

Iškilmingą posėdį atidarė rengimo komisijos pirmininkas prelatas **Pijus Ragažinskas** seserų pranciškiečių gimnazijos salėje, kuri taip pat buvo pilna senimo ir jaunimo. Pakvietė darbo ir garbės prezidiumus. Garbės prezidiume buvo vysk. V. Brizgys, min. S. Lozoraitis, Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas, konsulas Polišaitis, prelatas J. Balkūnas, prelatas I. Albavičius, Bendruomenės vicepirm. Nasvytis, Armonienė, Stonienė ir visų dalyvaujančių kraštų po vieną atstovą.

Pirmininkaujant **J. Antanaičiui** pirmuoju žodžiu vysk. V. Brizgys perdavė Šv. Tėvo kongresui skirtą palaiminimą. Toliau sveikino min. St. Lozoraitis, Vliko, Bendruomenės, Tautos Fondo atstovai ir ilga eilė kitų kalbėtojų, kurių linkėjimai telkėsi į vieną pagrindinį: **kad kongreso darbai sėkmingai atsilieptų Lietuvos laisvės bylai, kad duotų paguodos broliam pavergtoje Lietuvoje, kad stiprintų mus pačius, ypač jaunimą.**

ANTRA DIENA: vasario 19

Sekcijų posėdžiai. Jų buvo dvi: sielovados, kurioje posėdžiavo 15 kunigų, visuomeninė politinė, kurioje dalyvavo įvairių srovių asmenys. Joje vieningai palankiai buvo sutikta žinia apie mūsų visų veiksnių apsijungimą bendram darbui. **Joje pažymėtinai buvo jauki ir darni nuotaika, kokios nebūdavo ankstesniuose panašiuose susitikimuose.**

Vakare buvo bendras posėdis. Tęsėsi sveikinimai, ir buvo pora ilgesnių pranešimų: dr. Armonienė pranešė, kaip susiorganizavo ir veikia Liet. Bendruomenė JAV; **pažadėjo knygų, vadovėlių, plokštelių paramą Pietų Amerikos lietuviams;** prel. J. Balkūnas nuoširdžiai ir ugningai išnagrinėjo mūsų tautinį potencialą ir skatino kongresą tarti žodį ne tik lietuviam, bet ir Jungt. Tautom, žmogaus teisių komisijai ir kt. dėl mūsų tautos genocido, dėl kolonizavimo.

Kalbas pakeitė Argentinos tautinių šokių ansamblis "Rambynas" dainų ir šokių pyne, pavadinta "Užbaigtuvės", kurias pakartojo ir šeštadienio vakarą miesto teatre, minint Vasario 16. Tai stiprus tautinių šokių vienetas, jau eilė metų Argentinoje žavįs ne tik lietuvius, bet ir argentiniečius televizijų, klubų bei organizacijų programose.

TREČIA DIENA: vasario 10

Rytą sekcijų posėdžiai, jų darbų santraukos, rezoliucijos. Tarp jų pirmiausia pažymėtinas Lietuvių Enciklopedijos leidėjo J. Kapočiaus sumanymas, kaip aprūpinti Pietų Amerikos lietuvius prieinamom kainom literatūra, kuri čia dėl valiutos skirtumo su doleriu yra neįkandama. **Kongresas kreipėsi į mūsų knygų leidyklas, kad jos, atspausdinusios savo leidžiamo veikalo tiražą, pridėtų bent 100-200 egz. P. Amerikai ir už juos imtų tik tiek, kiek reikia popieriui ir įrišimui apmokėti. Tada tos knygos būtų čia įperkamos.**

Vakare iškilmingas posėdis miesto centre, gražiame teatre Municipal. Nors jame esą 1600 **sėdimų vietų, bet keli šimtai lietuvių negavo pakvietimų įeiti, toks didelis buvo jų pareikalavimas.**

Pradžiai V. Sidzikauskas angliškai informavo brazilus ir kitus svečius apie šio minėjimo prasmę. Paskiau lietuviškai kėlė optimizmą laisvės reikalu, tardamas, kad politinės aplinkybės veikiančios mūsų naudai.

Portugališkai ilgoje paskaitoje katalikų universiteto profesorius Plinio Correo de Oliveira mums papylė karštos simpatijos ir nurodė, kaip **Brazilijos kova su komunizmu ir mūsų kova už laisvę sutampa, ir todėl mes turim Brazilijoje tikrus kovos brolius bei mūsų siekimų rėmėjus.** Jo vadovaujama Katalikų Studentų Sąjunga išsiuntinėjo eilę telegramų (Šv. Tėvui, Jungt. Tautom. prez. L. Johnsonui ir kt.), reikalaudama žygių Lietuvos išvadavimui pagreitinti. Jis nurodė taip pat, kaip komunistai mėgina apdumti ir katalikus su siūloma koegzistencija. Jo kalba buvo pertraukta kelis kartus karštom ovacijom.

Meninėje dalyje pasirodė solistai baritonas **Laurinaitis,** tenoras **K. Ambrazevičius,** mezzo sopranas iš Argentinos **Z. Valatkaitė,** sopranas **H. Ehlers** ir lietuvių parapijos choras, diriguojamas **V. Tatarūno.** Tautinius šokius pašoko choro šokėjų būrelis, ateitininkų grupė, Argentinos Rambynas.

Koncertas paliko gerus įspūdžius. Užbaigos bankete visi kalbėtojai, tiek šiaurės, tiek pietinės Amerikos svečiai, apipylė pagyrimais S. Paulo lietuvius už puikiai suorganizuotą visą kongresą.

KONGRESE:

— **Wisconsino** kongresmanas Laird, įtakingas resp., kovo 1 kaltino prezidentą Johnsoną, kad jis siekia "Vienos partijos" sistemos. Kongresmanas šaukėsi į abiejų partijų žmones sudaryti "koaliciją prieš Johnsoną".

— **Johnsono politikai** Vietname kovo 1 senate pritarė dauguma kalbėtojų. Tarp jų ir demokratų vadas Mansfieldas. Smerkė dem. Oregono Morse ir Aliaskos Gruening.

KONGRESĄ SVEIKINA Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas A. Nasvytis

KONGRESO ATIDARYMO DIENĄ — vasario 18, dalyvavo per 400 asmenų.

— **Amerikos atstovybę** Indonezijoje vasario 28 užpuolė studentai demonstrantai, kam amerikiečiai... nužudę Malcolm; kam nesitraukia iš Vietnamo. Reikalavo, kad Amerikos atstovas išvyktų. Amerika dar tebeduoda Indonezijai ūkinę paramą.

— **Indonezija** nusavino amerikiečių gumos plantacijas vertės už 80 mil. dol.

VIENOJE SCENOJE: Suslovas už vienybę, nors be kinų

Maskvoje kovo 1 prasidėjo komunistinių partijų konferencija, vadovaujant Suslovui, kuris buvo paskelbęs kaltinimus Kinijai. Jos tikslas buvo numatytas Chruščiovo — atstatyti komunistų vienybę. Tačiau vienybės dabar Maskvoje negalėjo būti, nes iš 26 partijų teatvyko 19. **Kinijos komunistų partija ne tik nesutiko dalyvauti, bet išvakarėse paskelbė kaltinimus Sovietų dabartiniam vadam,** kad jie tęsia Chruščiovo politiką; kad jie esą veidmainiai, nes kalba apie vienybės reikalą tarp komunistų, o darbais gilina skilimą tarp Kinijos ir Sovietų komunistų.

Tokis Kinijos komunistų pareiškimas suprastas kaip visiškas Kosygino kelionės Azijoje nepasisekimas. Jis prislėgė ir Maskvos konferencijos dalyvių nuotaiką. Maskvos vadai tekalba apie pasikeitimą nuomonėm, ne apie vadovavimą pasaulio komunistų frontui. Vakaruose aiškinama, kad niekad Maskvos autoritetas tarp komunistų kituose kraštuose nebuvo taip smukęs kaip dabartiniu metu.

ANTROJE SCENOJE: Kosyginas už kalbas su LBJ

Maskvon susirinkus komunistinių partijų atstovam, tuo pat metu min. pirm. Kosyginas išvyko į rytų Vokietiją į Leipzigo mugę. Joje vieną dieną pasmerkė Amerikos "baltąją knygą" dėl Vietnamo; grasino, kad Amerikos agresija neliks nenubausta. Kitą dieną, kovo 1, toje pat mugėje toną nuleido ir skelbė, kad prieš du mėnesius siuntęs prez. Johnsonui laišką, siūlydamas susitikti. Atsakymo dar negavęs. Sovietai to savo siūlymo ir dabar nesą pakeitę.

Baltieji Rūmai tuojau pat atsiliepė, kad prezidentas Johnsonas savo kvietimo atsilankyti Sovietų vadam Amerikoje taip pat nėra pakeitęs; jis numato pasikeisti su Sovietų vadais vizitais dar šiemet.

STREIKAI:

— **New Yorke** nuo kovo 1 sustreikavo 3,500 nešikų, kurie aptarnauja perkraustymo kontoras.

— **Plieno unijų** 32,000 darbininkų kovo 1 sustreikavo visoje Amerikoje, Kanadoje, Puerto Rico. Streikas palietė 70 fabrikų.

Plieno unijų prezidento klausimas dar neišaiškintas — ar išrinktas senasis McDonald ar jo konkurentas Abel.

— **Uostų darbininkų streikas** jau baigtas visoje Amerikoje.

— **Gen. Khanh** vasario 28 jau išvyko iš Vietnamo. Pakeliui sustos Paryžiuje. Skubintis į Jungtines Tautas jam ir nėra reikalo, nes jos kaip ir neveikia.

KATRA PUSĖ DAUGIAU IŠSPAUS?

Prezidentas pasirinko griežtą liniją Vietname, nepaisydamas šauksmų derėtis. Maskva blaškosi: dalyvauja šauksme prieš Ameriką, bet tuo pat metu atnaujina siūlymą susitikti su LBJ

Amerikos užsienių politikoje tebėra aštriausias Vietnamo klausimas, vidaus politikoje — negrų teisės bei dolerio pastovumas. Vietnamo klausimu abidvi pusės stiprina spaudimą, kad priverstų savo priešininką pirma siūlyti derybas.

SPAUDIMAS IŠ KOMUNISTŲ PUSĖS: talkina U Thant, de Gaulle, Sihanouk

Komunistai ne patys reikalauja derybų dėl Vietnamo. Jie veikia per kitus. **Gen. sekr. U Thant** vasario 24 paskelbė kreipęsis su "konkrečiais siūlymais" derėtis ir "garbingai" Amerikai pasitraukti iš pietų Azijos. **Maskva** paskelbė pritarimą de Gaulle iniciatyvai šaukti tarptautinę konferenciją Vietnamo klausimu. **Gromyko** kovo mėn. lankysis Londone ir Paryžiuje. **Amerikos ir komun. Kinijos** atstovai Varšuvoje kalbėjosi. **Sudaromas įspūdis, kad reikalingos derybos; kad tos derybos turi būti tarptautinės.**

Derybų propagandą stiprina Amerikos universitetų tam tikri profesoriai ir studentai, laikraščiuose skelbdami kolektyvinius raginimus "baigti karą", organizuodami studentų "sėdėjimo" ar "badavimo" streikus.

Cambodia diktatorius **Sihanouk** paskelbė raginimą pietų Azijos valstybėm sudaryti bendrą pietų Azijos sąjungą šiaurinės Vietnamo, pietų Vietnamo, Laoso ir Cambodijos; pašalinus amerikiečius.

Pačiame pietų Vietname sustiprintas dvejopas spaudimas: komunistų kariniai puolimai, budistų organizuojami pasisakymai už karo baigimą.

SPAUDIMAS IŠ AMERIKOS PUSĖS: sustiprintas bombardavimas

Amerikos vyriausybė jautėsi įžeista U. Thant kalbom apie Amerikos "garbingą" pasitraukimą iš pietų Azijos. Valstybės sekretorius **Rusk** vasario 25 atsakė, kad **negali būti jokių derybų, kol šiaurės Vietnamas neatsisako nuo žmonių ir ginklų siuntimo į pietų Vietnamą.** Vasario 27 paskelbė "baltąją knygą" su duomenim apie infiltraciją iš šiaurės Vietnamo jūrų, upių, kanalų keliais. Šiaurės Vietnamas kaltinamas agresija.

Vasario 27 Amerikos 100 helikopterių ir 60 sprausminių bombonešių sekė ir naikino komunistų telkinius apie 50 myliu į rytus nuo Saigono. **Visa savaitę sustiprintai bombardavo Laoso ir Vietamo pasieniu susisiekimą, kuriuo pristatoma komunistam parama.** Pietų Vietnamo vyriausybė vasario 28 atmetė bet kokią tarptautinę konferenciją.

Amerika žada iškelti antrą marinų dalinį Amerikos aerodromų ir didesnių įrengimų apsaugai.

KODĖL DERYBOS DABAR: Kosyginas apgailestauja.. deportacijas

Derybas siūlo ne viena ar antra pusė, bet tarpininkai. Buvo žinia, kad de Gaulle atsiuntė užsienių reikalų ministerį su derybų siūlymu, **šiaurės Vietnamo pritariamas.** Kom. Kinija kalbėjo apie derybas, bet dabar apie jas tyli. Reikia manyti, taktikos sumetimais: **tegul priešininkas jų prašo.** Tačiau dėmesio vera, kad nei U Thant, nei Amerikos profesoriai bei kai kurie politikai nereikalavo derybų, kol komunistai žudė pietų vietnamiečius ir amerikiečius. **Apie karo baigimą ir derybas ėmė šaukti tada, kai amerikiečiai atsakė bombardavimu.** Tas faktas aiškina, kas labiau derybom yra suinteresuotas.

Keistoje rolėje atsidūrė **Sovietai.** Kinai atvirai apkaltino, kad jie realios pagalbos šiaurės Vietnamui neduoda. Min. pirm. **Kosyginas** vasario 28 mėgino demonstruoti žodžių pagalbą šiaurės Vietnamui, kritikuodamas Amerikos "baltąją knygą" ir kaltindamas Ameriką, kad ji žudanti "beginklius kūdikius ir moteris" ir išplėšianti "moteris ir vaikus iš jų namų". Tuose Kosygino žodžiuose staiga nuaidi Stalino, Chruščiovo, Kosygino ir visos partijos organizuotos masinės moterų ir vaikų deportacijos iš "jų namų".

UNIJOS: kada galima prekyba su komunistais?

AFL-CIO vykdomasis komitetas kovo 1 paskelbė savo nusistatymą dėl prekybos išplėtimo su komunistiniais režimais.

"Jokios prekybos ir kredito nuolaidų neturėtų būti daroma Maskvai, Pekingui ar kitai komunistinei vyriausybei be atitinkamų politinių nuolaidų — tokių kaip atsisakymas nuo subversijos ir invazijos Vietname, nugriovimas gėdingos sienos Berlyne, atšaukimas karinės infiltracijos Konge".

Prezidentas Meany aštriai kritikavo Vakarų biznierius, kurie nori prekybos su komunistais be jokių sąlygų. **Prekyba ir kreditas, Meany aiškinimu, turi būti Vakarų demokratijų vartojama kaip ginklas už žmonių laisvę ir pasaulio taiką.**

Tokia prekyba kaip dabar su komunistais buvo varoma su nacių ir fašistų diktatoriais, ir tai privedė prie katastrofos, — įspėjo George Meany.

Kongrese panašiai dėl prekybos buvo pasisakęs sen. Thomas Dodd.

— **Vidaus reikalų** sekretorius Udall paragino amerikiečius, kad lankytų pirmiausia savo krašto įžymybes ir sutaupytų dolerius. Pernai 8 milijonai turistų amerikiečių užsieniuose paliko 2 bil. dol.

— **Rytų Vokietija ir Egiptas** kovo 1 pasirašė sutartį dėl 100 mil. dol. paramos Egiptui. Už tai rytų Vokietija galės steigti Kaire generalinį konsulatą. Egiptas dar mėgina aiškinti, kad tai nebus dar pilnas rytų Vokietijos pripažinimas.

— **Montrealy** kovo 1 sprogimas suardė trijų aukštų namą; žuvo 23, sužeisti 25. Spėjama, buvo sugedę dujų vamzdžiai.

—**Austrijos prezidentas** Adolfas Schaerf, socialistas, sulaukęs 75 metų, vasario 28 mirė.

— **Tanzania** vasario 28 atsisakė nuo Vokietijos ūkinės paramos, kai Vokietija nutraukė karinę paramą dėl rytų Vokietijos konsulato įsteigimo Tanzanijoje.

Lietuvos interesai pasvirę į Vakarus

Iš Lietuvos atstovo J. Kajecko kalbos Waterbury Lietuvos nepriklausomybės 47 metines minint vasario 14 d.

Į Rytus ar Vakarus?

Kalbėtojas, pagerbęs vietos veikėjus lietuvius ir Lietuvos bičiulius, nagrinėjo Lietuvos nepriklausomybės 1918 paskelbimo aktą, priminė 1917m. Vilniaus konferencijos nutarimą apie Lietuvos valstybės santykius su Rytais ir Vakarais:

"Lietuvos interesai normalinėse taikos sąlygose yra pasvirę ne tiek į rytus ir ne tiek į pietus, kiek į Vakarus". Tad konstatuota — aiškino kalbėtojas —, kad prisikėlusi Lietuva atsikreipsianti veidu į Vakarus. Ten jos interesas glūdi. Lietuvių tauta apsisprendė už vakarietišką, krikščionišką kultūrą ir civilizaciją, pagrįsta žmogaus ir piliečio teisių gerbimu".

"Plačioji tėvynė" ar lietuvių tėvynė?

"Vasario 16 d. akte dar pabrėžiama, kad atstatoma nepriklausoma Lietuvos valstybė, t. y. ne istorinė Didžioji Lietuvos Kunigaikštija, bet tautinė Lietuvos valstybė "prisilaikant etnografinių sienų." Atkuriama valstybė turinti apimti lietuvių apgyventas vietas su sostine Vilnium. Tą lietuvių tautos valią Steigiamasis Seimas 1920 m. gegužės 15 d. aprobavo."

Smurtas iš Rytų, o Vakarai?

"Vasario 16 aktu proklamuotas tautų apsisprendimo principas buvo... sankcionuotas ir 1920 m. liepos mėn. 12 d. Maskvos sutartimi. Tuo kardinaliniu principu remiantis Rusija atsisakė visiems laikams suvereninių teisių į Lietuvių tautą ir jos teritoriją. Tą principą sankcijonavo ir tarptautinė bendruomenė, pripažindama Lietuvą de jure. To pasėkoj atsivėrė Lietuvai durys ir į Tautų Sąjungą.

Tai prisimintina ir pabrėžtina ypatingai dabartiniu metu, kada Lietuvos žmonių laisvo apsisprendimo principas Sovietų pamintas, išniekintas ir jų iškilmingi pasižadėjimai gerbti ir saugoti Lietuvos nepriklausomybę bei jos teritorialinį integralumą begėdiškai sulaužyti. Anot velionies Churchillio, komunistai "laikysis sutarties tik tol, kol tai yra jų interesas".

Visos Sovietų pastangos įtikinti pasaulį, kad lietuvis laisva valia išmainė laisvę ir nepriklausomybę į vergovę nieko neįtikino ir neįtikins...

Nežiūrint Sovietų ''žygdarbių", tarptautinis Lietuvos pripažinimas ir šiandieną tebegalioja. Taip kilnaus JAV nusistatymo dėka, aš galiu į jus šiandieną prabilti, kaip nepriklausomos Lietuvos atstovas.

Lietuvių tautos kova už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą — šventa kova, nes tai kova už pagrindines žmogaus teises... Laisvių ir teisių begalinė meilė yra priežastis, dėl kurios mes turime taip gausiai geros valios draugų, kurie mūsų tautos aspiracijas rėmė, teberemia ir, aš tikiu, rems ir ateityje."

Praeity ir dabar;

"Nors po Lietuvą naktis, bet Lietuvos laisvės reikalas suprantamesnis dabar negu tada, kai Lietuva kėlėsi. Anuomet, reikėjo įtikinti, įrodyti, kad Lietuva turėjo ilgą ir garbingą istoriją bei šimtmetines valstybines tradicijas. Šiandien niekas neabejoja mūsų teise į laisvę ir nepriklausomybę.

Šiandien, laisvojo pasaulio akyse Lietuva — tarptautinės bendruomenės šeimos pripažintas pilnateisis narys. Jis turi atstovus įvairiuose pasaulio kraštuose. Tūkstančiai leidinių bei straipsnių įvairiom kalbom iškalbingai skelbia, kad Lietuva Sovietų agresijos auka. Mūsų gausūs draugai mus užjaučia ir galimybės ribose padeda. Ta pagalba prasminga. Ji palaiko ir stiprina mūsų viltį būsimu Lietuvos prisikėlimu"

Jubiliejus ar Vėlinės?

"Šią vasarą Lietuvos okupantas kruopščiai ruošiasi paminėti Lietuvos pavergimo metines. Ta proga Lietuvos žmonės vėl terorizuojami ir verčiami garbinti ir liaupsinti padėką bei pagyrus savo pavergėjui už jų pavergimą už jų padarytas lietuvių tautai skriaudas. Sielos giliumoj tas minėjimas daugiau primins mūsų tautiečiams Vėlinių dieną. Jie slapta prisimins savo artimųjų aukas, kurios šaukiasi Dangaus keršto. Kad nenukentėtų, daugelis priversti bus suvaidinti pajacą. Sovietai medžioja svečių ir iš šio krašto lietuvių tarpo. Jų nelaimei pastaruoju metu dargi JAV prezidentas viešai atkalbinėja turistus nuo Amerikos dolerių išleidimo svetur.

"Mes neabejojame, kad laisvojo pasaulio lietuviai ir kiti pabaltiečiai ras priemonių demaskuoti veidmainišką okupanto jų kraštų pavergimo demonstraciją. Sovietų triukai pasenę, kaip liudija pastarųjų dienų surežisuotos demonstracijos prieš JAV Ambasadą Maskvoje, Budapešte ir Sofijoje. Laisvasis pasaulis ne naivus...Jos lietuviui ir mūsų draugam akių neapdums. Kiekviena mūsų pastanga demaskuoti priešą vertinga ir garbinga. Visa ką laisvasis lietuvis padarys tautos laisvei atgauti, ar jai priartinti, yra pasitarnavimas žmonijai, nes laisvė nedaloma".

Baigdamas atstovas J. Kajeckas reiškė džiaugsmą ir dėkingumą dėl naujo lietuvio vyskupo, dėl Kongreso gausaus Lietuvos nepriklausomybės prisiminimo, dėl Vyriausybės pakartoto užtikrinimo nepripažinti sovietinio smurto nei jo padarinio — Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

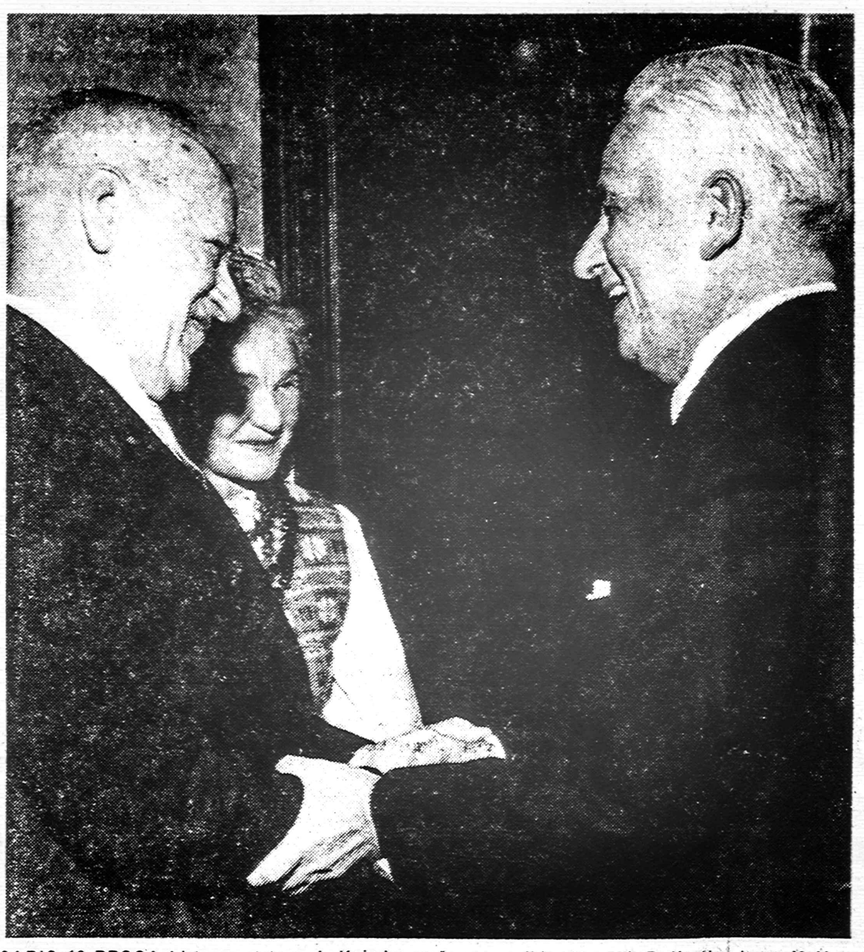

VASARIO 16 PROGA Lietuvos atstovą J. Kajecką su žmona sveikina Kenneth B. Keating, buvęs N. Y. senatorius.

"Tautų balsai" Stuttgarte

Ne bičiuliavimasis su komunistiniais prominentais yra tikrasis kelias į vokiečių tautos draugišką sugyvenimą su savo artimesniais ir tolimesniais rytiniais kaimynais, — pareiškė valstybės sekretorius Sepp Schwarz vasario 14 dieną Stuttgarte pavergtųjų Europos tautų meno šventės "Die Stimmen der Voelker" (Tautų Balsai) proga. — Komunistiniai valdovai, pamynę tautų apsisprendimo teisę, atstovauja ne pačias tautas, o jų pavergėjus. Tikrieji šių tautų reprezentantai yra tie, kurie siekia sugrąžinti joms laisvę.

Kitas šventės kalbėtojas, Vokietijos parlamento narys dr. Herbert Czaja pabrėžė, kad tik dar nelabai seniai vokiečių visuomenė "atradusi" savo tarpe gyvenančių pavergtųjų tautų žmones, kurie sunkiose išsisklaidymo sąlygose su didelėmis aukomis stengiasi puoselėti laisvėje savo tautų kultūrinę tradiciją. Būtų tuščia deklamacija linkėti laisvės pavergtosioms tautoms ir nepadėti tų pačių tautų laisviems žmonėms išlaikyti tai, kas jiems brangiausia.

Abu kalbėtojai iškėlė lietuvių Vasario 16 gimnaziją, ir jos reikšmę. Sveikino su baigiamu naujuoju pastatu ir linkėjo sėkmingo mokslo.

Dainų, muzikos ir tautinių šokių meninę dalį atliko vengrų, lenkų, čekų, ukrainiečių ir lietuvių jaunimas. Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Elizos Gedikaitės-Tamošaitienės, sušoko nuotaikingą lietuviškosios rugiapiūtės stilizaciją "Rugučius", grakščiąją mergaičių "Blezdingėlę" ir smarkųjį vaikinų šokį žirgo garbei "Džigūną". Pasisekimas buvo labai didelis. Atsiliepimai išskirtinai pabrėžė aukštą mūsų šokių kultūrą, kuria ypatingai sušvytėjo "Blezdingėlė".

Šia proga buvo atnaujinti draugiški Vasario 16 gimnazijos ryšiai su vengrų gimnazija.

Šventės organizavimo komitetui vadovavo prel. dr. Hugnagel, o jame lietuvius atstovavo kun. K. Senkus. **K.R.**

"GANA KEISTA ISTORIJA"

LIETUVOJE

A. Naujokaitis, "respublikinio kultūros švietimo darbo mokslinio-metodinio - kabineto metodistas'', lankėsi įvairiose vietose, tikrindamas, kaip chorai rengiasi "respublikinei dainų šventei artėjant". Atvyko į Gižus. Chorą rado pakrikusį. "Kalbėdamasis su gižiečiais saviveiklininkais sužinojau gana keistą istoriją. Pasirodo, kad balsingosios dainininkės A. Kilikevičienė, J. Kupstienė, anksčiau dalyvavusios kultūros namų chore, perėjo į Gižų kunigo V. Grudzinsko vadovaujamą bažnyčios chorą.

"Buvo įdomu iš pačių moterų sužinoti, kuo jos paaiškins šį keistą savo žingsnį. Kartu su kultūros namų direktore J. Žilinskiene užeiname pas A. Kilikevičienę. Moteris linksma, jauna. Kambaryje švaru, gražiai sutvarkyta.

— O kas čia tokio! Į bažnyčios chorą stojau tik tam, kad balsą pralavinčiau, — rodos, nuoširdziai ir nedviprasmiškai prisipažino ji".

Toliau korespondentas daro išvadą:

"Galima būtų ir neminėti to, kad dvi moterėlės pasinaudojo kunigo "chorvediškais" sugebėjimais, tačiau šis įvykis aiškiai parodo, kaip partinė organizacija, kultūros darbuotojai, dirba su žmonėmis, kurie mėgsta dainą, nenori visą laisvalaikį praleisti namuose. Deja, kolūkio komunistai, kultūrinių įstaigų darbuotojai nemoka jų suburti. O juk kultūrinio fronto jėgų Gižuose nepalyginsi su vieninteliu kunigėliu... (Valstiečių laikraštis 1965.1.13).

Batukai 24 rubliai

Birutė Grumbinienė "užsuko į Ginkūnų parduotuvę. Patiko vieni batukai. Pasimatavo, padavė 24 rublius (1 dol. lygu 0.90 rublio. Red.) ir jau norėjo nešti, bet Petkauskas juos grybšt — ir į stalčių" (Valstiečių laikraštis 1965. 1.10).

Dėl gyvulininkystės 1965

Apie gyvulininkystės reikalus Sovietų Sąjungoje J. Paleckis rašė: ''Jei, susumuojant 1963 metų rezultatus, mes kalbėjome apie didelius nuostolius, kuriuos žėmės ūkiui padarė nederlius eilėje sričių, tai dabar galime pasidžiaugti gerai uždėrėjusiomis grūdinėmis kultūromis, cukriniais runkeliai, bulvėmis ir daržovėmis. Vis dėlto sunkių 1963 metų pasekmės dar atsiliepė gyvulininkystei. Todėl 1965 m. gyvulininkystės darbuotojams dar teks gerokai padirbėti..." (Valstiečių laikraštis 1965.1.1).

Ryšium su tuo tas pats laikraštis sausio 15 jau skelbė: "Valstybiniam bankui suteikta teisė skirti darbo žmonėms kreditus karvėms nusipirkti. Kreditas duodamas karvių neturintiems kolūkiečiams, darbininkams ir tarnautojams... Paskola karvei įsigyti skiriama iki 300 rublių penkerių metų laikui. Ji padengiama, pradedant nuo antrųjų metų. Telyčiai nusipirkti šeima gali gauti paskolą iki 150 rublių tokiam pat laikui, tik ji turi būti grąžinama, pradedant nuo trečiųjų metų po kredito gavimo".

— **Organizacija,** vardu "National Council for Civic Responsibility", kuri turėjo priešintis Birch Society veiklai ir kuri prieš 5 mėnesius pradėjo veikimą, anot N.Y. Times, su fanfarom, dabar savo veiklą sustabdė — pritrūko pinigų; tikėjosi surinkti 500,000, o tesurinko 130,000.

LAIDOTUVIŲ BIURUS TIKRINA

New Yorko valstybės gynėjo asistentas Levy paskelbė, kad jau 15 mėnesių tikrinami laidotuvių biurai. Patikrinus 75 krito labiausiai į akį, kad sąskaitos už laidojimą esti labai artimos sumai, kuria mirusis buvo apdraustas. Taip pat sąKO: jei karsto savikaina buvo 60 dol., tai sąskaita išrašoma už 600 dol. jei savikaina 70 dol., tai sąskaitoje suma 750.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS
— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*
Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.
Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.
Kainos prieinamos.
Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:
45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prie šv. Kazimiero karsto

Šv. Kazimiero karstas dabar yra Antakalnyje, šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Savo vidaus puošnumu tai viena iš pačių gražiausių bažnyčių Lietuvoje. Vis dėlto nebe katedra. Vilniaus katedra su šv. Kazimiero koplyčia bolševikų yra išniekintos ir paverstos muziejais.

Tai padarė ne vien dėl savo ateistinės ideologijos. Maskvoje, antai, tebepakenčiama šv. Bazilijaus garsi cerkve su kryžiais prie pat Raudonosios aikštės. Vilniaus miesto centre okupantas negali pakęsti Lietuvos istorinės šventovės su šventojo karalaičio karstu. Nebe pirmą kartą dėl priešų invazijos šv. Kazimiero karstas judinamas iš savo vietos.

★

Vilnius savo istorijoje pirmąją siaubingą rusų invaziją išgyveno 1655-1661 metais, kai Maskvos caro Aleksiejaus buvo užimtas, apiplėštas ir sudegintas. Degė septyniolika dienų! "Vilnius virto viena didžiule griuvėsių bei pelenų krūva, — rašo dr. A. Šapoka. — Miestas buvo taip sunaikintas, kad nebuvo kur sustoti nė carui. Sustoio ne mieste, o palapinėje miške... Amžininkų liudijimu, Vilniuje negalima buvo rasti Vilniaus... Plėšė ne tiktai savavaliavę maskviečiai ir kazokai, bet ir jų generolai. Caro įsakymu, Radvilų rūmuose dar išlikę puošmens buvo išvežti į Maskvos Kremlių. Maskvos krautuves ir prekyvietes buvo užverstos brangenybėmis ir daiktais, išplėštais Vilniuje... Buvo išplėštos ne tiktai bažnyčios, bet ir rūsių kapai išvartyti... Nuo to laiko nieko nežinome ir apie Vytauto karstą".

Šv. Kazimiero karstas laiku suspėta išvežti ir paslėpti. Grąžintas į Vilnių tiktai rusus iš Lietuvos išvijus. Praslinkus 40 metų, vėl buvo slepiamas antrosios rusų ir švedų invazijos metu.

★

Šventojo palaikai buvo slapstomi, kad Lietuvos priešai jų neišniekintų ir nesunaikintų, kaip darė tai su jo vardo bažnyčiomis ir paveikslais. Mat, nuo ano meto, kai pagarsėjo plačiai žinia, kad šv. Kazimieras pasirodęs ant balto žirgo Lietuvos kariam, kovojusiem prie Dauguvos su Maskvos kariuomene (1518), lietuviai visais laikais šaukėsi šventojo karalaičio užtarimo. Šventas Kazimieras, it Lietuvos vytis, tapo lietuvių kovos už laisvę simboliu.

Užtat ir ilgos caristinės okupacijos metu (1795-1915), nors šv. Kazimiero karstas nebuvo judinamas iš Vilniaus katedros, bet jo kultas ir šventės buvo draudžiamos, kaip ir dabar bolševikų okupacijos laikais. Bolševikai iškėlė ir šv. Kazimiero palaikus iš Vilniaus katedros (1953), kur ilgus šimtmečius jie buvo altoriuje išstatyti.

★

Antakalnyje dabar klūpodami prie šv. Kazimiero karsto, žmonės meldžia Lietuvos vergijos galo. Ir mes jungiamės į tą visuotinę maldą Sibiro kankinių prašymu:

"Šv. Kazimierai, Marijos žemės globėjau, kuris jai esant pavojuje, iš dangaus padėjai mūsų kariuomenei, sugeltomis širdimis maldaujame, padėki prisikelti mūsų tėvynei kilniam gyvenimui, o mums veikiai sugrįžti į žemę, pašventintą kankinių krauju, nekaltomis ašaromis ir begaliniu sielvartu".

Liūdnas lietuvių bažnyčių ir parapijų likimas

Pennsylvanijoje panaikintos dvi lietuvių parapijos

Allentowno vyskupijoje, kuri įkurta tik prieš ketveris metus, sulikviduota viena lietuvių bažnyčia Mc. Adoo, Pa., ir panaikintos 2 lietuvių parapijos — Readinge šv. Antano ir Eastone šv. Mykolo.

McAdoo bažnyčia buvo tik misija, kurią aptarnavo kunigai iš šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos Tamaqua, Pa. Tos misijos žemę ir bažnyčią vyskupas pardavė. Dabartinis savininkas iš bažnyčios padarė gyvenamus namus.

Šv. Antano lietuvių parapija **Readinge** priskirta prie airių parapijos. Toks pats likimas ištiko ir šv. Mykolo bažnyčią ir parapiją **Eastone.** Bažnyčią ir buvusią parapiją aptarnauti pavesta kunigams iš šv. Bernardo airių parapijos. Prie šv. Mykolo bažnyčios kunigai negyvens. Klebonija atiduodama vienuolėm.

YPATINGAI GAILA

Ypatingai gaila šv. Mykolo parapijos Eastone. Parapija įkurta 1916 metais. Kitais metais rengėsi švęsti 50 metų auksinį jubiliejų. Dar yra Eastone šeimų, kurios šv. Mykolo parapiją kūrė. Daug privargo, bekurdami tą parapiją, nemažai įdėjo pinigų, o šiandien jau nebeturi galimybės savo kalba gauti dvasinį patarnavimą, išgirsti Dievo žodį. Yra nemažas skaičius čia gimusių lietuvių, kurie religines pareigas tebeatlieka ir meldžiasi lietuvių kalba. Dabar visi yra verčiami ieškoti dvasinių patarnavimų artimiausioje lietuvių parapijoje už 50 mylių.

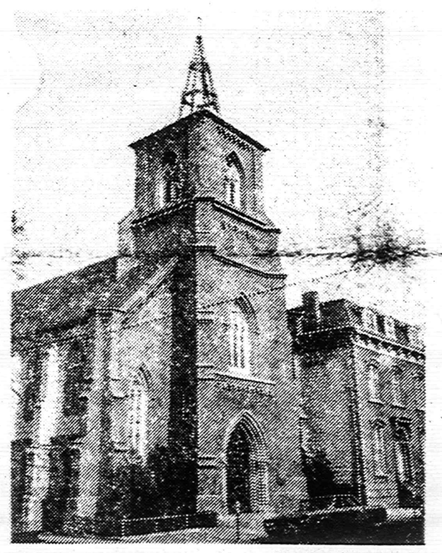

ŠV. MYKOLO lietuvių bažnyčia Easton, Pa.

Šv. Mykolo bažnyčia aptarnavo lietuvius ne tik gyvenančius Eastone, bet ir plačioje apylinkėje: Allentowne, Bethleheme, Philipsburghe. Taigi Eastone ir apylinkėje lietuviams ir kaip katalikams daroma didelė skriauda.

Kodėl Allentowno vyskupas taip pasielgė, parapiečiam nepaaiškino. Parapija pinigiškai stovėjo gerai. Bažnyčia sekmadieniais turėjo 4 mišias ir visada buvo pilna žmonių. Lietuviškai kalbančių kunigų netrūko. Penki gerai lietuviškai kalbą kunigai paskirti į kitataučių parapijas.

Tame pačiame Eastone yra silpnai gyvuojanti lebanoniečių katalikų parapija. Ji palikta. Tuo tarpu lietuvių parapija, kuri buvo geriausiame stovyje, panaikinta. Liūdna, kad lietuviai neteko savo parapijos. Dar liūdniau, kad lietuviai neparodė nė reikiamos reakcijos. Ir spauda tyli.

Lietuvių spaudoje buvo daug rašyta, apgailestauta ir barta, kad lietuviai palieka savo parapiją, bėga į miestų pakraščius ir užleidžia savo vietą kitataučiams. Čia yra tiesos. Bet negalima to pasakyti apie Eastono lietuvius. Jie laikėsi savo parapijos ir lankė bažnyčią, nors ir nusikraustę toliau.

KUR PRIEŽASTIS?

Gana plačiai paplitusi nuomonė, kad galima būti geru lietuviu ir atsižadėjus savo tėvų kalbos. Ištikęs Eastono lietuvius skaudus likimas, o ypač silpnas jų pasipriešinimas parodo, kad ana nuomonė klaidinga. Daugiau kaip prieš 35 metus čia buvo nustota vaikus mokyti lietuvių kalba tikėjimo tiesų ir ruošti prie sakramentų. Daugiau kaip per 35 metus buvo migdoma lietuviška sąmonė, buvo ruošiami dezertyrai iš savų lietuviškų parapijų. Jie nustojo jaustis lietuviais. Jiems lietuviška bažnyčia pasidarė nereikalinga, o pamaldos lietuvių kalba — tik apsunkinimas. Iš kitos pusės mirtis retino lietuviškai besimeldžiančių eiles. Štai pirmoji priežastis, kodėl dabar jau naikinamos parapijos, kodėl taip silpnai reaguojama prieš tokius reiškinius.

Liūdną lietuviškų parapijų padėtį sunkina ir kai kurių parapijų dvasios vadovų elgesys. Jie naikina lietuviškas pamaldas, kurios dar reikalingos. Stengiasi nematyti lietuviškai besimeldžiančių, o tik angliškai, ir jiems pataikauja. Kartais net skelbia, kad su lietuvių kalba reikia baigti. Tvirtina, kad čia gimusiem pamaldos lietuvių kalba jau nereikalingos, nes jie moka angliškai.

Lengva suprasti, kad toki pasisakymai vyskupijų administratoriam yra žinomi, priimami su pasitenkinimu, laikomi užtenkamu pagrindu parapijom panaikinti, nes suprantamas jų noras turėti parapijas su viena anglų kalba.

Iš tikrųjų, bažnyčios su lietuvių kalbos vartojimu yra dar labai reikalingos. Beveik visose lietuvių parapijose yra didelis skaičius tikinčiųjų, kurie lietuvų kalba dar garbina Dievą, atlieka savo reikalingas pareigas. Net ir čia gimusių trečioje kartoje susiranda gerokas skaičius parapiečių, kurie, nežiūrėdami visų lietuvybę žudančių priemonių, bažnyčioje laikosi savo tėvų kalbos ir lietuviškų religinių papročių. Naikinant lietuviškas parapijas, kertamas smūgis ne tik lietuvybei, bet ir katalikybei.

KAIP BUVO ANKSČIAU?

Čia noriu priminti mūsų tautiečius, kurie kūrė lietuviškas parapijas, statė bažnyčias, ir taip pat tuos nesusipratimus, kurie buvo iš pradžios atsiradę. Pirmas jų rūpestis, pasiekus šį kraštą, buvo turėti savo bažnyčias, kuriose galėtų garbinti Dievą savo kalba. Be pagalbos ir patarimo iš vietinės dvasiškijos pusės, su dideliu vargu jie statė tuos Dievo namus. Patys ieškojo lietuvių kunigų, kurie jiems patarnautų, bet su jais ir skaitytųsi parapijos turtą valdant. Čia jie susidūrė su jiems nesuprantama kliūtimi.

Katalikų Bažnyčios įstatymų tvarka, parapijos turto savininkas yra vyskupas. Vyskupai pareikalavo iš parapijų kūrėjų pripažinti juos parapijos turto savininkais ir sudaryti tuo reikalų aktą. Per sunku buvo parapijos kūrėjam suprasti, kad to turto, kurį jie įsigijo, savininkais būtų ne jie, bet vyskupas. Norėjo patys valdyti parapiją per savo išrinktus komitetus. Kada vyskupai nenusileido, kai kur parapiečiai kreipdavosi į civilinį teismą ir ten laimėdavo, nes valstybės įstatymai buvo palankūs komitetam. Valstybės įstatymai vadovavosi protestantų bažnyčios nuostatais, kurie komitetus laiko parapinio turto savininkais.

Kad šiuos nesusipratimus tarp vyskupų ir komitetų būtų geriau suprasti, reikalinga priminti santykius tarp imigrantų, kurie atvyko anksčiau, būtent, airių, ir vėliau atvykusių lenkų, lietuvių, slovakų ir k. Tie santykiai nebuvo geri. Airiai savo brolius katalikus neairius sutiko nedraugiškai. Airiai, vartodami anglų kalbą, turėjo tvirtą privilegijuotą padėtį ir skriaudė neairius visokiais įmanomais būdais. Įvykdavo dažnos muštynės, net žmogžudystės. Anuos santykius tarp airių ir kitų tautų katalikų imigrantų galima kai kur lyginti su mūsų dienų santykiais tarp baltųjų ir negrų.

Lengva suprasti, kaip tokia padėtis didino komitetų užsispyrimą nepasiduoti, priešintis. Juos gąsdino žinia, kad vyskupas airis (o tuomet vyskupai beveik visi buvo airiai), tapęs lietuviškų parapijų turtų ir bažnyčios valdytoju, paskirs jiems kunigus, nemokančius lietuvių kalbos, o gal visai atiduos kitataučiams.

Lietuvių parapijų komitetų užsispyrimą dar paaštrino šv. Kazimiero bažnyčios likimas Shenandoah, Pa. Dėl klebono neapdairumo lietuvių pastangomis ir lėšomis statyta bažnyčia pateko į lenkų rankas. Tokių atsitikimų buvo ir kitose vietose.

KAS DAUGIAUSIA KENTĖJO?

Esant ginčam tarp vyskupų ir parapijų komitetų, daugiausia kentėjo lietuviai klebonai. Klausyti vyskupų ir juos palaikyti ginče su parapijos komitetais yra jų pareiga. Iš kitos pusės jie numatė, kad parapijų ateitis, komitetam valdant, bus labai liūdna. Į parapijų komitetus patekdavo žmonių silpno tikėjimo ir moralės, kartais visai be tikėjimo. Tokie tik kiršindavo parapiečius ir komitetus prieš kleboną.

Klebonai buvo puolami, kam jie palaiko vyskupą. Buvo atsitikimų, kad vyskupo paskirti kunigai buvo išvaromi iš klebonijos, negaudavo raktų į bažnyčią, neleisdavo komitetai laidoti numirėlių kapuose be jų leidimo arba reikalaudavo laidoti ir tokius, kurie pagal Bažnyčios nuostatus nelaidotini pašventintose kapinėse. Buvo atsitikimų, kad kunigus, metusius kunigystę, net neturinčius kunigiškų šventimų, kviesdavo klebonauti. Daugeliui kunigų sunaikino sveikatą ir prieš laiką nuvarė į kapus. Susidarė nepakenčiama padėtis, iki vyskupams pasisekė per valstybės senatą pravesti įstatymą, kuris davė vyskupam teise valdyti parapijų turtą Katalikų Bažnyčios nuostatais. Pennsylvanijos valst. tas įstatymas pravestas, galima sakyti, kun. J. Karaliaus pastangomis, Shenandoah, Pa.

Peiktini yra parapijų komitetų vyrai, kad jie nepasitikėjo ir neklausė savo klebonų. O jie buvo verti pasitikėjimo. Jų tarpe buvo vyrų, kuriuos istorija statys greta garbingų, daug nusipelnusių lietuvių tautai vyrų.

Iš kitos pusės komitetų vyrai yra gerbtini, kad jie numatė lietuviškų parapijų ir bažnyčių liūdną likimą, būtent, kad jos bus griaunamos arba atiduodamos kitataučiams Vienas aktyvus buvusių komitetų narys, kuris yra dar gyvas, paklaustas, kodėl jie taip neprotingai elgėsi, atsakė: **"Mes norėjom sudaryti padėtį, kad mūsų bažnyčios ir parapijos liktų lietuvių rankose, kad jos nebūtų atiduotos kitataučiams"**

Ko jie bijojo ir norėjo išvengti, šiandien pildosi. Gaila, kad šiandien tokios dvasios vyrų tarp lietuvių nedaug beliko.

Eastono lietuvis

Nusikratyti komunistų vergijos

Senatoriai Lausche ir Young ir kongresmanai Brown, Clawson ir Murphy įnešė rezoliucijas Lietuvos laisvinimo reikalu

—o—

Los Angeles, Calif. — "Mes amerikiečiai, turime padėti Lietuvai nusikratyti komunistų vergijos", — kalbėjo senatorius **Frank J. Lausche** (D.-Ohio) Senato užsienio reikalų komisijos narys, įnešdamas rezoliuciją (S. Con. Res. 19) Lietuvos laisvinimo reikalu. Šios rezoliucijos autoriumi kartu su senatoriumi Lausche pasirašė ir kitas Ohio steito senatorius **Stephen M. Young** (D.-Ohio). Atstovų Rūmuose įnešė rezoliucijas šie kongresmanai: **Del Clawson** (R.-Calif.). H. Con. Res. 166; **William T. Murphy** (D.-Ill.). H. Con. Res. 168; **George E. Brown, Jr.** (D.-Calif.). H. Con. Res. 170. Turime jau 28 rezoliucijas šiame Kongrese (89th Congress) Lietuvos bylos reikalu. Šiomis dienomis visa eilė senatorių ir kongresmanų įneša rezoliucijas Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu.

SEN. FRANK J. LAUSCHE

Ypatingos veiklos ir sumanumo visame rezoliucijų pravedimo žygyje šiais metais yra parodę latviai ir estai. Žinoma, tai dar nereiškia, kad mes, lietuviai, turime nuleisti rankas. Priešingai, dirbdami su dar didesne energija ir užsidegimu tik galėsime atsiekti savo tikslą. Visas šis darbas yra nepaprastai didelės apimties, ir čia reikia visų galimų darbo rankų ir visos galimos paramos. Prisidėkime visi darbu, paremkime savo "našlės skatiku". Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, Calif., 90007.

Nepamirškime rezoliucijų autorių; parašykime jiems po padėkos laiškutį. **IT.**

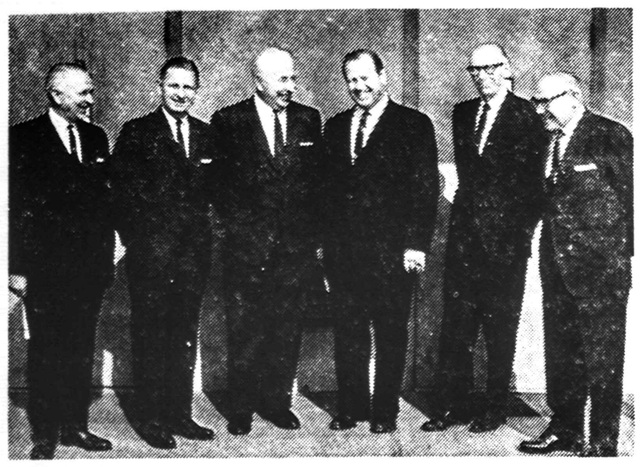

KONGRESM. DEL CLOWSON (trečias iš d.) su rezoliucijų vadovais iš k. d. A. Skirius, A. Mažeika, V. Kazlauskas, kongresm. D. Clawson, G. A. Petrauskas ir dr. P. Pamataitis. Nuotr. L. Kančausko.

JANĖ GERDVILIENĖ

Pakaruoklis

(2)

Taip slinko laimingos dienos iki anos nelemtos vasaros, kai iš užsienio parvažiavo kaimyninio dvaro ponaitis. Nors jis buvo turtingas, mokytas ir gražiai nuaugęs, bet jo elgesys gąsdino mergaites. Jos jo bijojo, kaip kokio nelabojo, o ypač Elzytė, kurią jis persekiojo labiau už kitas. Bijodama jį vieną kur nors sutikti, Elzytė visur ėjo su draugėmis arba su broliu.

Vieną kartą per neapsižiūrėjimą užtruko pas kaimyną ir ne juokais bijojo grįžti namo viena. Kaimyno dukra Magdutė pasisiūlė palydėti. Netoli mūsų namų, kaip nelabojo iš kelmo išspirtas, išniro ponaitis. Elzytė krūptelėjo ir griebė Magdutei už rankos. Tačiau jos ranką pagavo ponaitis ir, nemandagiai apsukęs draugę, sūktelėjo:

— Bėk kuo greičiau namo, varna. Ir niekam nesakyk, kad mane čia matei. Jei kam nors prasitarsi, turėsi nuoga namo grįžti.

Magdutė uždusus parkūrė ir užsidarė į kamarą, o Elzytė atsirado tik paryčiui. Kai ji įėjo, mama buvo tik ką atsikėlusi. Mamai net šaukštai iškrito iš rankų, pamačius išbalusią, palaidomis kasomis Elzytę.

— Kas gi tau, veikeli, atsitiko? Kur tu buvai?

Bet Elzytė tik gailiai pažiūrėjo ir, netarus nė vieno žodžio, dingo savo kambary. Motina įėjo paskui.

— Bijok Dievo. Kas gi matė visą naktį trankytis. Kai žmonės sužinos, kur dėsi akis. Negalėsi net miestelyje pasirodyti, — barėsi motina.

Bet Elzytė tylėjo. Ji sėdėjo ant lovos krašto, suėmus galvą abiem rankomis ir bereikš mingai žiūrėjo į grindis. Ji nepyko ant motinos už skaudžius žodžius. Jos teisė yra nuklydusį ar nusižengusį vaiką sugrąžinti į tikrą kelią. Ji tik galvojo, kodėl turėjo su ja taip atsitikti.

Motina, išliejus visą pyktį, grįžo prie pusryčių ruošos, o Elzytė atsigulė. Kadangi buvo sekmadienis, jai niekas netrukdė išsimiegoti. Bet kada ji nepasirodė prie vakarienės stalo, mama ne juokais susirūpino.

— Gana jau miegoti. Eikš vakarienės valgyti. Atauš, — pabeldus į duris piktai pasakė mama.

Elzytė neatsakė. Mama bandė atidaryti duris, bet durys buvo užrakintos. Nusiminus motina nuėjo pas tėvą pasitarti. Elzytė, kuri buvo visada linksma ir niekad be reikalo nepraleido mišių, šiandien buvo tyli ir nesuprantama.

— Palik ramybėje mergaitę. Gal turi kokią priežastį ir nenori net savo tikrai motinai pasakyti, — užstojo tėvas. —Išsimiegos, pailsės ir ryt viską papasakos, pamatysi, — dar pridėjo ir išėjo į kiemą pažiūrėti, ar piemenukas užkėlė vartus.

Ryto metą Elzytė atsikėlė. Ji buvo tokia pat balta ir nekalbi. Trumpai atsakydavo paklausta, arba tylėjo. Jos veidą dengė liūdesio šešėlis, lūpos neramiai trūkčiojo. Ir taip tęsėsi visą mėnesį. Tėvai rimtai susirūpino ir, pasišaukę dukterį, prispyrė:

— Tu esi pasikeitus ir mažai valgai. Tavo poakiai pajuodo ir veidai įkrito. Iš tavo akių dingo linksmumas. Sakyk, kas atsitiko? Jei sergi, pakviesim daktarą.

Elzytė nieko neatsakė, tik pradėjo balsu verkti ir apsisukus nukūrė į savo kambarį.

Nuo tos dienos dar keistesnė pasidarė: mažiau valgė ir vis verkė. Atrodė, kad jos akyse ašarų šaltinis atsivėrė. Tėvai pakvietė daktarą. Šis apžiūrėjęs negalėjo nieko pasakyti, tik pakraipė galvą, o išeidamas pridėjo:

— Nuo šios ligos nėra vaistų. Jūsų duktė nori mirti. Ir jei ligonis nori mirti, jis ir mirs. Bandykit perkalbėti.

Tokį daktaro patarimą išgirdę, ne tik tėvai, bet ir kaimynai susirūpino. Pradėjo klausinėti Magdutę, bet ši tik patraukdavo pečiais ir trumpai pridėdavo:

— Nieko nežinau. Klauskit jos pačios.

Praslinko dar šešios savaitės. Žemė pasipuošė, lyg nuotaka, baltai. Žiemys palangėmis daužėsi ir baisiai užavo. Artinosi žiema.

Elzytė visai sunyko. Ji net nepajėgė atsisėsti lovoje ir pažiūrėti pro langą į baltuojančius lankus, vėjo suneštas mažutes sniego kalveles. Jos veidas gavo gelsvą atspalvį, akys pasislėpė giliai kaktoje. Namiškiai jautė, kad Elzytė nei Kalėdų nesulauks.

Ir tikrai. Vieną popietį ji pašaukė brolį Jurgį ir abu užsidarę ilgai kalbėjosi. Tėvai šiek tiek pradžiugo. Bet kada Jurgis pasirodė duryse, nukirptas kasas laikydamas, mama sukliko ir puolė prie dukters. **(b. d.)**

ŠV. KAZIMIERO statula Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje Brooklyne Nuotr. R. Kisieliaus.

Vilniuje šv. Kazimiero dieną

Iš netolimos praeities

Dr. P. Mačiulis

Pasitaiko, kad kitas žmogus aplanko tolimesnes vietas ir kraštus, bet užklaustas, ar jis yra buvęs Zarasuose, nukaitęs prisipažįsta, kad ne. Panašiai ir su manim nutiko. Dar nė pilno pusamžio nesulaukęs, jau buvau "išmaišęs" pasaulį nuo Maskvos ligi Buenos-Aires Argentinoj, o Vilniuj iki 1939 metų nebuvau buvęs.

Kartą tarnybiniais reikalais pasitaikė užkliuti ir į Vilnių šv. Kazimiero dieną. Stabtelėjau Vilniaus katedroje pasiklausyti vieno kapitulos dignitoriaus pamokslo apie Lietuvos globėją šventąjį Kazimierą.

Tuo metu Vilnius buvo bolševikų perleistas mums administruoti, nors tas perleidimas nebuvo toks, kokio mes norėjom. Miesto ir žmonių apsaugai mes iš Kauno buvom atkėlę į Vilnių pakankamą skaičių vidaus apsaugos pareigūnų, ištisais traukiniais privežėm maisto produktų, kad vietos žmonės nebadmiriautų, nes raudonarmiečiai buvo viską išgrobstę.

Lietuvos vyriausybė padarė dar vieną neeilinį žmoniškumo mostą, trumpu laiku sukeldama "Vilniaus" paskolą 50-ties milijonų litų. Vilniaus miesto ir krašto žmonės galėjo beverčius lenkų zlotus banke pasikeisti į litus santykiu 1 slotas lygu 1 litui. Kokis skirtumas nuo bolševikų valdžios, kuri užgrobusi Lietuvą ir kitus kraštus už savo červoncus, kurių anksčiau Kaune br. Braunų bankinėje kontoroje galėjai pirkti kiek tik nori, po 14 lietuviškų centų, iš vietos gyventojų ėmė po 10 litų už vieną červoncą. Dar didesnis gyventojam apiplėšimas buvo, kai vokiečiai, 1941 metais okupavę Lietuvą, savo markei pastatė 10-ties červoncų kursą...

Manding lietuviai su Vilniaus miesto ir krašto žmonėmis pasielgė kaip tikri to krašto ir žmonių šeimininkai, kuriem rūpėjo gyventojų gerovė...

Vilniaus lenkai pirmomis lietuvių administracijos dienomis nenorėjo tikėti savo akim ir viešai pasakodavo, kad visas atvežtas čion iš Kauno maistas: miltai, cukrus, pieno, produktai ir "Maisto" gaminiai, greičiausiai būsianti tik propagandai, nes negi galinti tokia maža Lietuva visų tų gėrybių tiek apsčiai turėti. Kurie turėjo daugiau pinigo, puolėsi pirkti sviesto ne kilogramais, o ištisomis statinėlėmis, kokiose "Pienocentras" eksportuodavo mūsų sviestą į užsienio kraštus. Ne vienas nusipirkęs statinėlę pakasdavęs "juodajai dienai".

Joks badas Lietuvoje tuomet negrėsė, bet grėsė kas kita — ant visų galvų kabojo "Damoklo kardas" — bolševikų įgulos, pasklaidytos visame krašte. Tai jausdama, Lietuvos vyriausybė nesiskubino keltis iš Kauno į Vilnių; paskyrė tik savo įgaliotinį gubernatoriaus teisėmis, buv. min. pirm.-ko pavaduotoją ir Nepriklausomybės akto signatarą Kazim. Bizauską. Nors jo įgaliojimai buvo gana platūs, bet kartais tekdavo pasiklausti vyriausybės nuomonės tuo ar kitu skubiu klausimu. Rašančiam šias eilutes tekdavo vykti į Vilnių vyriausybės kurjeriu.

Viena tokia tarnybinė kelionė teko kovo 4 dieną, šv. Kazimiero šventės dieną. Užėjau į katedrą.

Ir šiandie mano ausyse tebeskamba pamokslininko prelato labai majestotiškai atpasakota mūsų šventojo žemiškoji biografija. Tuose skambiuose žodžiuose betgi nieko nebuvo pasakyta, kad šv. Kazimieras buvo mūsų Jogailos karaliaus palikuonis; kad jame tebebuvo ryškus lietuvio kraujas, kad jis rūpinosi šio miesto gyventojais ir kad Katalikų Bažnyčia paskyrė jį Lietuvos Globėju.

Pirmu kartu taigi buvau Vilniuje. Ir tuo pirmu kartu išgirdau jame tokį svetimą šiam miestui ir jo gyventojam balsą bažnyčioj. Lyg tai būtų buvęs dar lenkų okupacinis balsas.

HOHENSCHWANGAU pilis Bavarijoje. Pilies sosto salėje yra šv. Kazimiero paveikslas. Nuotr. V. Maželio.

Geriausi šv. Antano gimnazijos mokiniai

Pasibaigus pirmojo semestro egzaminams, šv. Antano gimnazijos Kennebunkporte geriausiųjų mokinių garbės sąraše yra 20 mokinių.

Iš pirmos klasės: Arvydas Bagdonas (New Yorkas), Petras ir Paulius Bičiūnai (Chicaga), Petras Bražionis (Chicaga), Antanas Dargis (Kearny, N.J.), Eduardas Kvietys (Detroitas), Jonas ir Albertas Yatkauskai (New Yorkas), Rimantas Paliulis (Waterbury, Conn.).

Iš trečios klasės: Rimas Danaitis (Torontas), Petras Kvietys (Detroitas), Dalius Paliulis (Cambridge, Mass.), Antanas Skučas (Montrealis), Vytautas Žemaitis (Worcester, Mass.).

Iš ketvirtos klasės Kenetas Bernotas (Pittsburghas), Benediktas Budrevičius (Stamford, Conn.), Leonas Klimaitis (Hamiltonas), Gintautas Miceika (Simcoe, Ont.), Raimundas Ramonas (Linden, N.J.), Vytautas Valiukas (Rochester, N. Y.).

Visų jų pažymių vidurkis 90 arba dar daugiau. S u pačiais aukščiausiais pažymiais pirmuoju mokiniu išėjo Eduardas Kvietys, antruoju — Raimundas Ramonas, trečiuoju — Antanas Dargis. Be to, 15 mokinių yra gimnazijos gerųjų mokinių garbės sąraše. Jų pažymiai tarp 85-89.

Visi šv. Antano gimnazijos mokiniai gyvena bendrabutyje ir pamokas ruošia mokytojo priežiūroje.

LIETUVIS ĮSIGIJO VAISTINĘ

ATHOL, MASS.

Aleksandras Kuzmickas, jaunas worcesterietis, prieš mėnesį yra nupirkęs Ray's vaistinę pačiam miesto centre. A. Kuzmickas yra gabus vaistininkas ir žada suteikti geriausią patarnavimą visiem Atholio ir apylinkės lietuviams, išpildydamas daktarų receptus. Lietuviai Atholyje džiaugiasi, kad dabar turi savo lietuvišką vaistinę.

Šv. Pranciškaus parapijos metinės misijos prasidės kovo 7, sekmadienį, 7:30 v.v. Jas šiais metais praves Tėv. Antanas Švedas, marijonas, nelabai seniai atvykęs iš marijonų misijų Argentinoje. Nuo sekmadienio ligi trečiadienio vakare bus angliškai, nuo ketvirtadienio ligi sekančio sekmadienio lietuviškai. Parapiečiai ir apylinkės lietuviai raginami pasinaudoti proga ir tinkamu būdu gavėnios laiką praleisti.

Dr. Henrikas Gailiūnas, Lietuvos vyčių 10 kuopos pirmininkas, praneša, kad vyčių garbingo globėjo šv. Kazimiero šventę minės kovo 7. Nariai 10:30 v. dalyvauja mišiose, kurių metu visi priims komuniją. Pietūs bus tuojaus po mišių Cedar Lodge valgykloje. Ne tik vyčiai ir jaunamečiai, bet ir kiti kviečiami dalyvauti iškilmėse. Pietų metu Tėv. A. Švedas ir kleb. Jonas Jutt pasakys kalbas.

Vasario 17, 18 ir 19 dienomis Washingtone įvyko Diamond Back kariuomenės 20 metų sukaktis. Toji kariuomenė tada užimė Iwo Jima per paskutinį karą. Tai prisidėjo prie pergalės japonų. Minėjime dalyvavo ir vienas parapietis — Jonas Krustapentus.

Miesto ligoninėje serga Morta Vasiliauskienė, Agnieška Ainorienė ir Grasilda Vaitkevičienė. Linkime visoms greitai pasveikti.

Povilas Krustapentus, Mount Hermon mokyklos studentas, gavo progos savaitgalį praleisti pas tėvus už gerus pažymius. Po egzaminų savo tėvus taip pat aplankė Edvardas ir Ričardas Stone iš Northeastern, Marijona Šataitė iš Regis kolegijos, ir Joanna Mažeikaitė iš mokytojų kolegijos Westfielde.

Bronislavo ir Genovaitės Gataučių duktė vasario 28 pakrikštyta Joanos Veronikos vardu. Dabar Gataučiai augina tris dukras.

Seselė Roberta, kazimierietė, atlieka metines rekolekcijas Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyne Brocktone. Seselė Roberta yra paskirta prie Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos vienuolyno, bet kas savaitę atvyksta į Atholį vaikučius katekizmo mokyti. Seselė Julijana jai pagelbsti.

Korespondentas

Pagalba ateina tiem, kurie kovoja

Brockton, Mass. — Lietuvos nepriklausomybės minėjimą vasario 21, sekmadienį, surengė Brocktono Lietuvių Taryba, kurią sudaro įvairių organizacijų atstovai.

Iš ryto 10 val. buvo pamaldos už Lietuvą. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Aloyzas Klimas, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų kapelionas Brocktone. Pamaldos šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje su vėliavomis dalyvavo lietuviai veteranai, skautai, ateitininkai ir katalikės moterys tautiniais drabužiais (L.K.M.S. 15 kp.). Visos šios organizacijos su vėliavomis taip pat dalyvavo minėjimo programoje parapijos salėje.

Salėje 3 val. popiet minėjimą pradėjo Br. Burba, Brocktono Tarybos pirmininkas. Invokaciją sukalbėjo kun. Mykolas Vembrė, parapijos vikaras. Toliau programą pravedė stud. Jarūna Venčkauskaitė.

Sugiedojus JAV himną (pianu skambino kompoz. Julius Gaidelis), Andrius Eiva perskaitė Vasario 16 aktą. Po to lietuvius sveikino miesto tarybos pirmininkas John Tosca ir šeštos apylinkės (ward) atstovas Joseph Faraca.

Pagrindinių kalbą pasakė kun. Jonas Jutt-Jutkevičius, lietuvių parapijos klebonas Athol, Mass., žymus Lietuvos vyčių veikėjas. Tik neseniai sugrįžęs iš kelionės po Europą ir Šventąją Žemę, priminė, kaip kitos tautos brangina savo kraštą ir laisvę. Ragino ir lietuvius niekada nepamiršti Lietuvos, aukotis dėl jos laisvės ir turėti vilties, kad Lietuva vėl bus laisva. Prelegento žodžiu, tiktai tiem ateina pagalba, kurie ištvermingai kovoja net ir sunkiausiomis aplinkybėmis.

Po patriotinės ir uždegančios kalbos Gražina Činčytė perskaitė valstybės sekretoriaus pavaduotojo George Ball vasario 16 skirtą laišką Lietuvos atstovui J. Kajeckui Washingtone. Laiške pakartojamas JAV vyriausybės nusistatymas nepripažinti Lietuvos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą. Be to, priimta rezoliucija JAV prezidentui, kongresmanam, Jungtinėm Tautom.

Meninę programą išpildė Bostono lietuvių mišrus choras ir Brocktono jaunimas. Choras padainavo Kur giria žaliuoja (J. Gudavičiaus), Kūkuoja gegutė, (J. Gaidelio), Mylėsi Lietuvą iš tolo (Vlado Jakubėno), Žengia geležim apkalti broliai (J. Gaidelio), Kur bėga Šešupė (Č. Sasnausko). Dirigavo komp. J. Gaidelis. Dainų pertraukose deklamavo D. Eivaitė, R. Beržinskas, Irutė Činčytė, Genė Plonytė.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Dalyvavo per 200 žmonių. Aukų salėje surinkta 822. 50 dol.; Sandaros ir Kazimiero klubai dar aukojo po 100 dol. Brocktono lietuviai sudeda aukų daugiau negu kai kurios žymiai didesnės lietuvių kolonijos.

Užbaigdamas minėjimą Br. Burba padėkojo aukotojam, minėjimo ir programos dalyviam, svečiui prelegentui kun. J. Jutkevičiui, parapijos klebonui kunigui F. Narbutui ir vikaram už paramą minėjimui. **B.**

VASARIO 16 MŪSŲ KOLONIJOJE

Amsterdam, N.Y. — Nedidelėje mūsų kolonijoje Lietuvos nepriklausomybės minėjimą surengė šv. Kazimiero parapijos mokykla, kurioje moko Nukryžiuotojo Jėzaus seserys. Minėjimas įvyko vasario 7, sekmadienį. Minėjimui vadovavo kun. Matas Čyvas iš Albany. Pagrindiniais kalbėtojais buvo kongresmanas Samuel A. Stratton ir dr. Adomas A. Kinderis. Meninė programa buvo grynai lietuviška; ją atliko visi aštuoni mokyklos skyriai ir vaikų darželis. Mokiniai deklamavo, dainavo ir šoko tautinius šokius. Pabaigoje buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Šokių pamokyti padėjo ponios Hartvigienė ir Miškinienė, Scenos dekoracijas parūpino Leonardas Hartvigas, Jonas Hartvigas ir Stasys Ralys.

Minėjimas įvyko ALC Hall auditorije. Žmonių buvo prisirinkę gana gausiai, ir visi programa buvo labai patenkinti. Šv. Kazimiero mokyklos mokiniai vasario 16 buvo atleisti nuo pamokų. Mokyklos vedėja yra sesuo M. Anunciata. **Am.**

— **Bernard Nurmsen** (estas), Studio City, Calif., Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės narys, dalyvavo neseniai įvykusiame estų organizacijų atstovų suvažiavime New Yorko mieste. Buvo išrinktas vienu iš suvažiavimo pirmininkų. Suvažiavimas pasisakė už rezoliucijų žygio rėmimą.

Rezoliucijoms Remti Komitetą stamgesnėmis aukomis parėmė: A. Markevičius (Santa Monica, Calif.), prel. dr. A. Deksnys (St. Louis, Ill.), J. Kapočius (Boston, Mass.), dr. M. L. Namikas (Glendora, Calif.), inžin. A. Jonynas (Pacific Palisades, Calif.), dr. J. Jurgilas (Granada Hills, Calif.) ir B. Graužinis (Los Angeles, Calif.).

ANMSTERDAM, N. Y., parapinės mokyklos mokiniai, išpildę programą Vasario 16 minėjime.

NEW HAVEN, CONN.

Vasario 16-sios minėjimas

Vasario 14 d. New Haveno lietuviai minėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Minėjimas pradėtas 10:30v. pamaldomis už žuvusius laisvės kovotojus. Mišias aukojo kun. Vičas, o klebonas A. Zanavičius pasakė tai dienai pritaikintą pamokslą.

Tuojau po pamaldų buvo pagerbti žuvusieji, padedant gėlių vainikus prie paminklinio kryžiaus bažnyčios sodelyje.

Iškilmingoji minėjimo dalis su menine programa įvyko parapijos salėje 3 val. p.p. Į minėjimą atsilankė miesto meras R. Lee ir ukrainiečių atstovai. Abu svečiai savo kalbose sveikino lietuvius ir reiškė viltį, kad Lietuva vėl atgaus laisvę ir nepriklausomybę. Pagrindiniu kalbėtoju buvo savanoris-kūrėjas Jonas Karys iš Bridgeporto.

Meninę programą išpildė parapijos choras, tautinių šokių grupė ir šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokiniai, kurie šiais metais ypatingai gražiai pasirodė, pasakydami eilėraščių bei paskaitydami savos kūrybos.

Programai baigiantis, prityrusi aukų rinkėja M. Jokubaitė su talkininkėmis aplankė visus minėjimo dalyvius ir surinko Lietuvos laisvinimo reikalams 352 dol. Minėjimą rengė Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius. **Š.**

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

TĖVAM PRANCIŠKONAM LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIUI NEW YORKE STATYTI AUKOJO:

500 dol. Jonas Kazakauskas, Brooklyn, N.Y.

200 dol. Lauras Sofija įrašo savo motiną Elzbietą Lauriškienę, Brooklyn, N.Y.

110 dol. New Yorko Lietuvių Vyrų choras vadovaujamas muziko Vl. Baltrušaičio

Po 100 dol. Žviniai, Leonas, Kotryna, Brooklyn, N.Y.
J. Vembrė, So. Boston, Mass.
A. Jakelaitis, Woodhaven, N.Y.
L. Gudelis, Bronx, N.Y.
Butkai, Jonas, Anelė, Far Rockaway, N. Y.
Garbanauskienė Stella įrašo vyrą Konstantiną, Bklyn.

30 dol. Liet. Darbininko Sąj. 16 kuopa, Elizabeth, N.J.

15 dol. Apolis O. Brooklyn, N.Y.

Po 10 dol. Gilius Ad. Clifton, N.J.
Tamašauskas J. įrašo savo tėvelius, Paterson, N.J.
Yantosh S.J. įrašo savo tėvelį Adomą, Rahway, N.J.

7 dol. Liogys J.A., Woodhaven, N.Y.

Po 5 dol. Bilms H., Hicksville, N.Y
Kulas Barb., Fairview, N. J.
Borey V., Pt. Pleasant N.J.

Nuoširdus ačiū visiems aukojusiems. Maloniai prašome paskubinimui mūsų planų įvykdymo aukas siųsti: **Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.**

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Elizabeth, N.J. — Vasario 14 apylinkės valdyba suruošė Vasario 16-tos minėjimą. Iš ryto vietos lietuvių parapijos bažnyčioje kun. J. Pragulbickas aukojo mišias už Lietuvą. Mišių metu giedojo parapijos choras, vad. V. Mamaičio. Šventei pritaikintą pamokslą pasakė taip pat kun. J. Pragulbickas.

Po pietų 5 val. minėjimas buvo tęsiamas lietuvių Laisvės salėje. Apylinkės valdybos pirmin. J. Švedui atidarius minėjimą, skautų-čių buvo įneštos vėliavos ir sugiedoti (skaučių būrelio) Amerikos ir Lietuvos himnai.

Kun. V. Karalevičiui sukalbėjus invokaciją, tolimesnei programai vadovauti pakviesta I. Veblaitienė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo svečias Pr. Naujokaitis, kuris kruopščiai paruoštame savo žodyje ypatingą dėmesį kreipė į lietuvybės išlaikymą. Pabrėžtinai ragino mūsų jaunimą nenutolti nuo lietuviškos kalbos, lietuviškų papročių.

Sekančiu kalbėtoju buvo vietos parapijos klebonas prel. M. Kemežis. Savo kalboje jis pažymėjo, kad turėtume stengtis kaip galint plačiau Lietuvos laisvinimo reikalą kelti svetimtaučių tarpe. Suminėjęs senosios ateivijos pastatytas bažnyčias, klubus ir kitus lietuvybę palaikančius židinius, ragino ir jaunuosius ateivius prie lietuviškų pamaldų, jungtis į chorą, o svarbiausia, nepamiršti savos gražios lietuviškos kalbos. Pabaigoje savojo žodžio prelatas padarė pranešimą apie arkiv. A. Samore lankymąsi lietuvių tarpe Chicagoje.

Nors vieno ir kito kalbėtojų pasakytos kalbos daugiausia buvo taikytos mūsų jaunimui, tačiau tenka apgailestauti, kad tų kalbų metu dauguma to jaunimo buvo susirinkę koridoriuje ir neramia savo laikysena trukdė klausytis esantiems salėje.

Žavėtinai gražiai šį minėjimą pravedė p. I. Veblaitienė. Nors minėjimas nebuvo pakankamai garsinamas, tačiau į jį prisirinko gana nemažas skaičius lietuviškos visuomenės. Lietuvos laisvinimo reikalui surinkta 439.75 dol. Aukojo: Dr. St. Petrauskas — 30 dol., J. Didžbalis — 20, Alb. Stukas 15. Po 10 dol. aukojo: Barčiai, V. Budnikas, Bružėnai, Bitėnai, Ivaškai, Juškiai, Jurevičiai, prelatas Kemežis, kun. Karalevičius, E. Kubaitis, P. Lanys, Normantai, Pečenkis, Strimaičiai, D. Kupstys ir Pr. Šlepetys. Po 5 dol.: K. Čiurlys, P. Damijonaitis, P. Dapkus, T. Dūda, Grincevičius, Jankūnienė, M. Juškienė, A. Jarmas, K. Kaspariūnas, P. Kirslienė, S. Lukoševičius, P. Lukoševičius, Legickai, J. Liubinskas, J. Miežaitis, B. Mališauskas, V. Misiūnas, Neruševičius, St. Ramonas, Rugys, Raudienė, St. Stagniūnas, Šimkai, Strazdas, V. Tomkus, A. Valaitis, Vyzas, Vaitekūnas, B. Vyliaudas, A. Žindzius. Kiti aukojo po mažiau.

Mz. D-e.

MICHIGANO gubernatoriaus pavaduotojas William Millikan įteikia Vasario 16 dienos proklamaciją Detroito LOC pirm. R. Valatkai, dešinėje — Michigano atstovų rūmų pirm. Juozas Kavaliauskas.

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

J. NARŪNĖ

Lietuviams skirtas dėmesys. Alto skyriaus iniciatyva ir A. D. Kaulakio rūpesčiu Miami miesto Beyfront Parke Vasario 10 d. įvyko lietuviams skirtas koncertas.

To parengimo vedėjas Mr. Show, atidaręs vakarą, sušuko: "Salud Lithuanian Independence day!" — 12,000 klausytojų girdint. Jis plačiau kalbėjo ir apie Lietuvą, Latviją ir Estiją programos vidury prieš Lithuanian Rapsodie, kurią grojo simfoninis orkestras diriguojamas užsitarnavusio, seno dirigento (italo) La Monaca. Buvo iškelta Lietuvos vėliava.

Nepriklausomybės minėjimas Alto pirmininko, St. Tamošaičio rūpesčiu buo suorganizuotas vasario 14 d. Miami liet. Klube minėjimas.

Oficialioji dalis su vėliavų pasveikinimais, himnais, prel. dr. J. Končiaus invokacija, miesto majoro proklamacija ir dr. S. Tamošaičio atidarymo žodžiu, praėjo ceremonialiai gražiai.

Gilaus įspūdžio paliko klausytojams ilgametės skautų ir šaulių vadovės ir visuomenės veikėjos Gundos Kodatienės kalba, užtrukusi valandą laiko. Meninėje dalyje dvi dainas padainavo F. Morkus. Mūsų žinoma solistė Anita Karns (mezzo sopranas) puikiai išpildė solo "Sidabrinį Varpą" ir duetą drauge su este Meta Sepp, kuri tai dienai išmoko lietuviškai tarti "Kur bakūžė samanota" ir maloniu sopranu labai gražiai padainavo.

Susirinkusiųjų tarpe matėsi daugiausiai svečiai iš šiaurės. Aukų surinkta apie 520 dol. Buvo atvykęs iš The Associated Press oficialiai pasiųstas jų fotografas.

BRIDGEPORT, CONN.

Po sėkmingai praėjusio Vasario 16 minėjimo Bridgeporto Lietuvių Bendruomenė planuoja surengti Motinos Dienos minėjimą ir pavasario šokius gegužės mėnesio gale.

Vasario 16 minėjime Bridgeporte aukojo šie asmenys: 16 dol. — J.J. Kariai; po 15 dol. — J. Rygelis ir A. Tumas; po 10 dol. — kun. Pranckus, V. Domeika, O. Tercijonienė, J. Blazas, D. Gudeliai ir Grigienė, P. Rastas, Vaitkai, Lazdauskai, J. Valiulis, J. Butkus, Janiūnai; po 5 dol. — S. Marcavage, A. Ivaška, A. Usevičius, Dr. M. Anton, V. Barius, Liaukai, Valinčiai, Bagdonai, Mitkevičiai, H. Baranauskienė, F. Mockaitis, Armonai, K. Baurienė; 4 dol. — P. Balinskas 3 dol. — Juškevičienė.

A.I.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

GLenmore 2-2923

MIAMI, FLA. Trys generacijos, iš k. į d. Mildutė Ragickaitė, Rūtelė Vertalkytė, jos motina Danutė Vertalkienė, ir močiutė J. Pakštienė.

WORCHESTER, MASS.

Rekolekcijos — Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijose šiemet vyksta tuo pačiu metu: pirmą gavėnios savaitę (kovo 3-6) angliškai ir antrą savaitę (kovo 7-14) lietuviškai. Lietuvių kalba rekolekcijas Aušros Vartų bažnyčioje veda pranciškonas tėvas Kęstutis Butkus, o šv. Kazimiero bažnyčioje salezietis tėvas Antanas Sabaliauskas.

Lietuvių Fondui remti vakarienę surengė vasario 20 Maironio parke. Įžangos žodį tarė komiteto pirm. A. Giedraitis, vakarienės programai vadovavo V. Prapuolenis.

Lietuvių Fondo reikšmę plačiau apibūdino komiteto narys V. Dabrila ir kvietė visus pagal išgales jį remti.

LB vietos apylinkės pirm. P. Stanelis savo žodyje pabrėžė, kad Lietuvių Fondui Remti Komiteto darbas yra nelengvas, o visuomenė kartais jį nepalankiai įvertina. Ragino visus daugiau veikti ir aukotis pavergtos tėvynės labui.

Po kalbų Eglutė Pauliukonytė, Dana Pauliukonytė ir Jūratė Garsytė paskaitė A. Giedriaus novelę "Dvi bičiulės". E. Pauliukonytė paskaitė A. Gustaičio satyrą "Kai du stos", J. Garsytė — A. Giedriaus pasakėčią "Kurmis". IR Z. Snarskis paskambino Bacho preliūdą.

Lietuvių Fondui Remti Komitetą sudaro A. Giedraitis, V. Dabrila, dr. B. Matulionis, J. Matusaitis, V. Prapuolenis, O. Tarailienė ir M. Watkins. Per nepilnus savo veikimo metus Lietuvių Fondui surinko — 2,205 dol.

Rūpestingai vakarienę parengė: M. Dabrilienė, A. Garsienė, A. Grybauskienė, Pr. Gailiūnienė, E. Mikalauskienė, E. Kauševičienė ir O. Tarailienė.

Mirusieji. Vasario pradžioje LRK Moterų sąjungiečių staiga širdies priepuoliu mirė du vyrai: Juozas Brokevičius ir Simas Pumeris.

Juozas Brokevičius mirė vasario 3 d. 74 m. amžiaus. Jis priklausė Labdaringai ir Šv. Jurgio draugijai. Paliko našlę Mikaliną, sūnų Juozą ir tris ištekėjusias dukteris. Viena iš jų, Anastazija Parulienė, sirgusi leukemija, mirė antrą dieną po tėvo mirties.

S. Pumeris mirė vasario 9 d. 64 m. amžiaus. Priklausė Maironio parko draugijai. Paliko našlę Viktoriją, sūnų Juozą ir tris dukteris Teresę Paulauskienę, Ireną Savickienę ir Daną, brolį Juozą, gyv. Worcesteryje, ir brolį Petrą Lietuvoje.

Pr.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Vasario 16-sios minėjime Philadelphijos ir plačiose apylinkėse gyveną lietuviai gausiai dalyvavo. Minėjimas buvo pradėtas L. Bendruomenės pirmininko Juozo Ardžio įvedamuoju žodžiu. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. V. Martusevičius. Po Pennsylvanijos gubernatoriaus ir Philadelphijos burmistro atstovų sveikinimų pagrindinę minėjimo kalbą pasakė rašytojas Stasys Santvaras. Meninėje programos dalyje pasirodė Violeta Bendžiūtė ir Ona Salčiūnienė. L. Tautinio Ansamblio choras, vadovaujamas Leono Kaulinio, ir tautinių šokių grupė — Žilvinas, vadovaujama Viltės Puzinienės. Sceną gražiai dekoravo Jonas Skladaitis. Minėjimui vadovavo Vincentas Gruzdys.

Tėvynės laisvinimo reikalam buvo surinkta 2177.00. Šion sumon įeina ir Pietų New Jersey L. Bendruomenės apylinkės surinktos aukos — 202 dol. Stambesnes sumas aukojo — Šv. Jurgio parapija 100 dol., Liberty Federal Savings and Loan Assn. — 200 dol., jos prezidentas Charles S. Cheledinas su ponia — 100 dol. ir tarnautojai — 100 dol.

L. spaudos radijo bendradarbiai susitiko su L. Bendruomenės Tarybos prezidiumo nariais, kurie nuoširdžiai atsakinėjo į statomus klausimus. Klausimai daugiausiai lietė L. Bendruomenės veiklą ir jos santykius su Vliku ir kitomis mūsų centrinėmis organizacijomis. Susitikimas įvyko Volertų namuose, po tarybos prezidiumo posėdžio ir truko porą valandų.

Ateitininkų Sendraugių susirinkimas įvyko vasario 21 d. Čikotų namuose. Iš juostelės buvo išklausyta prof. J. Ereto kalba, pasakyta ateitininkų sendraugių suvažiavime Clevelande, praėjusių metų gale. Apsvarstyta to suvažiavimo nutarimai. Išreikštas susirūpinimas dėl jau ilgai laukiamo lietuvių kalbos vartojimo lietuviams skirtose pamaldose. Aptarta ir moksleivių bei jaunučių ateitininkų globos reikalai. Svarstytas ateitininkų kongrese Kanadoje dalyvavimo reikalas ateinančios vasaros metu.

Dvasinis atsinaujinimas — rekolekcijos visiems vietos lietuviams numatytos gavėnios pradžioje. Jomis rūpinasi ateitininkai.

Kun. Algimanto Kezio, S. J. fotografijos meno darbų paroda Philadelphijoje ruošiama kovo antroje pusėje. Rengėjai — sendraugiai ateitininkai.

Aleksandrai Paulauskienei teisininko Jono Stikloriaus uošvei mirus, L. Bendruomenės apylinkės valdyba gėlių vietoje, 15 dol. auką paskyrė Vasario Šešioliktosios gimnazijai.

Čiurlionio Ansamblio atsikvietimo galimybes ateinantį pavasarį, šiuo metu svarsto L. Bendruomenės apylinkės valdyba.

K.Č.

Moterų rekolekcijos Putnam, Conn.

Nek. Pr. M. seserų vienuolynas Putname, Conn., kasmet gavėnios metu ruošia kelių dienų rekolekcijas moterims, studentėms, moksleivėms, ir dirbančioms mergaitėms.

Šios uždaros rekolekcijos šiemet įvyks taip:
moterims — kovo 12-14 d. d.,
moksleivėms — kovo 19-21,
studentėm ir jau dirbančiom mergaitėm — kovo 26-28 d.d.

Moterims rekolekcijas ves prel. dr. V. Balčiūnas iš Romos; o moksleivėms bei studentėm — tėvas G. Kijauskas, jėzuitas iš Chicagos.

Rekolekcijos prasideda 8 val. vak. penktadienį ir baigiasi sekmadienį 3 val. popiet.

Kiekviena moteris ir mergaitė kviečiama atvykti ir dalyvauti rekolekcijose. Geriau, jei apie dalyvavimą pranešama iš anksto, tada ir vienuolyne geriau gali pasiruošti mieląsias viešnias priimti.

Seserys paruošia nakvynes, aprūpina maistu ir globoja rekolektantes.

B. J.

— **Daugavas Vanagi,** viena iš stipriausių JAV-bių latvių organizacijų, pasisakė šimtų procentų už rezoliucijų žygio rėmimą. Paskutiniu metu latviai yra parodę didelio sumanumo ir veiklos visame rezoliucijų pravedimo darbe.

IŠ VISUR

"Aidų" premija Nelei Mazalaitei

Vasario 27 d. Brooklyne Aidų literatūros premija paskirta Nelei Mazalaitei už knygą rankraštį "Miestelis, kuris buvo mano". Vertinimo komisiją sudarė: Leonardas Andriekus, Kęstutis Čerkeliūnas, Alina Staknienė, Leonardas Žitkevičius, Vitalis Žukauskas. Vertinta 1962-1963 m. išleisti grožinės literatūros veikalai bei komisijai atsiųsti rankraščiai.

— **ALT-bos Pietų Kalifornijos skyrius,** suorganizavęs ir pravedęs Vasario 16-sios minėjimą Los Angeles mieste, paruošė ir pravedė rezoliuciją, kuria raginamas JAV-bių Kongresas kaip galima greičiau priimti vieną iš rezoliucijų, įneštų šiame Kongrese, Lietuvos bylos reikalu. Minėjime kalbėjo kongresmanas Del Clawson (R. Calif.), vienas iš rezoliucijų autorių. ALT-bos vienetui vadovauja inž. Balys Čiurlionis. Eilė minėjimo dalyvių nukreipė savo aukas tiesiog Rezoliucijoms Remti Komitetui.

MIRĖ PULK. A. KERBELIS

Vasario 19 dieną, Lietuvoje mirė pulk. Andrius Kerbelis. Jis buvo gimęs 1893 metais Aukštaitijoj. Tik pradėjus kurtis Lietuvos kariuomenei, jis tuojau stojo į jos eiles ir buvo kovose ir ypač lemiamuose mūšiuose prieš lenkus ties Širvintais. Vėliau ilgą laiką buvo Marijampolės miesto ir apskrities karo komendantu.

Pavykus išsislapstyti per pirmą bolševikmetį, antrą kartą užeinant rusams, jis nesiskubino palikti kraštą, pasitikėdamas Vakarais, kad šie nepaliks tą sovietišką pabaisą savo šone, bet apsiriko.

PULK. A. KERBELIS

Išsislapstęs tris metus buvo surastas, nemaža kankintas ir ištremtas į Sibirą, iš kur po dvylikos vergijos metų, visiškai praradus sveikatą, pagaliau jam buvo leista grįžti į Lietuvą. Bet arteriosklerozė paskutinėj stadijoj jau trumpino gyvenimo dienas, kol dar prisidėjęs plaučių uždegimas užgesino šio kario gyvybę. Tebūnie jam lengva ilsėtis Tėvynės žemėj, iš kurios jis neįstengė savo noru pasitraukti.

Iš a.a. pulk. A. Kerbelio šeimos, likusios Lietuvoje, tik vyriausias sūnus komp. Vytautas Kerbelis su savo šeima gyvena išeivijoj, Providence R.I. **P.R.**

KVIEČIAME
UŽSIPRENUMERUOTI
MĖNESINĮ
KULTŪROS ŽURNALĄ

AIDUS

Eina tremtyje jau 19 metų
Redaguoja
dr. Juozas Girnius
Metinė prenumerata 7 dol.
Adresas:
AIDAI
630 Bushwick Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

CLEVELAND, OHIO

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės minėjimas Clevelande vasario 14 d. pradėtas pamaldomis už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Pamaldos buvo 10 v. Mergelės Marijos Nesiliaujančios Pagalbos lietuvių parapijoss bažnyčioje. Mišias aukojo kleb. kun. J. Angelaitis o 10:30 val. — Šv. Jurgio bažnyčioje mišias aukojo klebonas kun. B. Ivanauskas. Organizacijos su vėliavomis dalyvavo bažnyčiose pamaldose. Jų dauguma susispietė Šv. Jurgio bažnyčioje, kuri buvo perpildyta žmonių. Kleb. kun. B. Ivanauskas pasakė įspūdingą, tai dienai pritaikintą pamokslą.

Po pamaldų parapijos salėje buvo skautų sueiga. Tuntininkas Vytautas Jokūbaitis vykusiai išnaudojo progą, pakvietė Lietuvos gen. Konsulą dr. Petrą Daužvardį į skautų sueigą ir pristatė jauniesiem mūsų skautam Gen. konsulas tą proga tarė šiltus patriotinius žodžius į jaunuosius skautus.

Naujosios parapijos salėje 4 v. popiet, buvo iškilmingas minėjimas, kurį pradėjo Alto Clevelando sk. pirm. inž. A. Pautienis. Įneštos vėliavos. Čiurlionio ansamblis, dirig. chormeisterio R. Babicko, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus bei Maldą žuvusiem dė Lietuvos laisvės.

Skyriaus pirm. inž. A. Pautienis pristatė burmistrą R.S. Locher ir jo žmoną. Burmistras savo kalboje pabrėžė, kad Amerikoje gyvenant reikia mokėti valstybinę kalbą, bet tolygiai negalima nemokėti savo gimtosios — lietuvių kalbos.

Taip pat kalbėjo čekų atstovas.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis.

Ohio valstybės gubernatorius ir Clevelando burmistras išleido proklamacijas. Alto skyrius gavo ir kitų valstybių proklamacijas.

Minėjime dalyvavo: čekų, estų, kazokų, latvių ir ukrainiečių atstovai.

Meninė dalis

Pirmieji pasirodė vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupės šokėjai, vadov. P. Stasaitės ir A. Gelažytės. Jie pašoko Aštuonytę ir Subatėlę.

Antrieji pasirodė Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, vadov. J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko. Pašoko Mikitienę ir Malūną.

Tenka pasidžiaugti, kad vyskupo Valančiaus mokyklos grupė tą pačią dieną 1 val. reprezentavo lietuvius televizijos programoje. Pasirodė labai gerai. Festivalio prezid. Theodore Andrica viešai publikai priminė, kad tai šoko lietuvių grupė, kad Clevelando lietuviai tą dieną minė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventę.

CLEVELAND, OHIO, šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos šokėjai su vadovais J. Kavaliūnaitė (d.) ir M. Leknicku (k.). Nuotr. V. Pliodzinsko.

Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas Alfonso Mikulskio, šventės minėjimui davė koncertinę dalį. Padainavo: Kur giria žaliuoja — J. Gudavičiaus, Dainininkų maršas — J. Gaidelio, Mano tėviškė — A. Mikulskio ir J. Stankūno, Savanorių maršas — V. Paulausko ir Lietuviais esame mes gimę — S. Šimkaus. Išpildė mišrusis choras. Šiam koncertui dirigavo chormeisteris R. Babickas.

Pertraukos metu rinktos aukos. Minėjimą baigiant, kalbėjo Alto vicepirm. Jonas Daugėla.

Po meninės dalies apatinėje salėje buvo vaišės.

L. Žvirkalnis

Naujos "LIETUVIŲ DIENOS"

Lietuvių Dienos, mėnesinis lietuvių kultūros ir visuomeninio gyvenimo žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. 1965 sausio Nr. 1 26 psl. Gausiai iliustruotas. Redaguoja Bern. Brazdžionis ir redakcinė kolegija, leidžia "Lietuvių Dienų" leidykla, vadovaujama A. Skiriaus.

Su sausio numeriu Lietuvių Dienų žurnalas pradėjo XVI-sius savo gyvavimo metus. Sausio numerio viršelį puošia Vytauto Maželio darytas prof. Juozo Ereto portretas. Tekste šalia puikaus kondesuoto prof. J. Ereto rašinio "Sąlygos išlikti ištikimais tautai" randam šiltą šio kultūrininko pristatymo žodį ir keletą nuotraukų iš jo viešėjimo Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Literatūros puslapiuose spausdinama Albino Baranausko beletristikos fragmentas ir neseniai Pietu Amerikoje mirusio poeto Antano Vilučio poezijos pluoštas bei biografijos bruožai, parašyti O. Kairelienės. Meno puslapiuose dail. J. Pautienius pristato jauna dailininką A. Petrikonį. Parodų apžvalgoje randame A. Tamošaitienės ir J. Paukštienės darbų. Dedami platūs reportažai iš Australijos lietuvių Meno Dienų ir Vasario 16 gimnazijos Kalėdų Eglutės. Angliškoje dalyje spausdinamas Jurgio Jankaus apysakos "Dubenėlis" vertimas ir A. Juknio rašinys apie Tadą Kosciušką. Kaip visuomet gausus iliustracijomis pasaulio lietuvių gyvenimo skyrius, recenzijų ir k. skyriai.

PROF. ST. ŽYMANTAS skaito paskaitą Vasario 16 minėjime Los Angeles, Calif.

LIETUVOS KONSULAS dr. J. Bielskis (d.), kongresm. Del Clawston ir inž. B. Čiurlionis Vasario 16 minėjime.

G. NOREM, buvęs JAV atstovas Lietuvoje, sveikina Vasario 16 proga Los Angeles, Calif. Nuotraukos L. Kančausko.

BIČIULIŲ PIETŪS

padėti
NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESELĖMS
ir jų statomam
ST. JOSEPH'S MANOR NURSING HOME

Sekmadienį, kovo 28 d.
4 val. — susipažinimas • 5 val. — pietūs

Programa:
SUSAN GRISKA, operos solistė
DORNAN BROTHERS; teatro vaidintojai

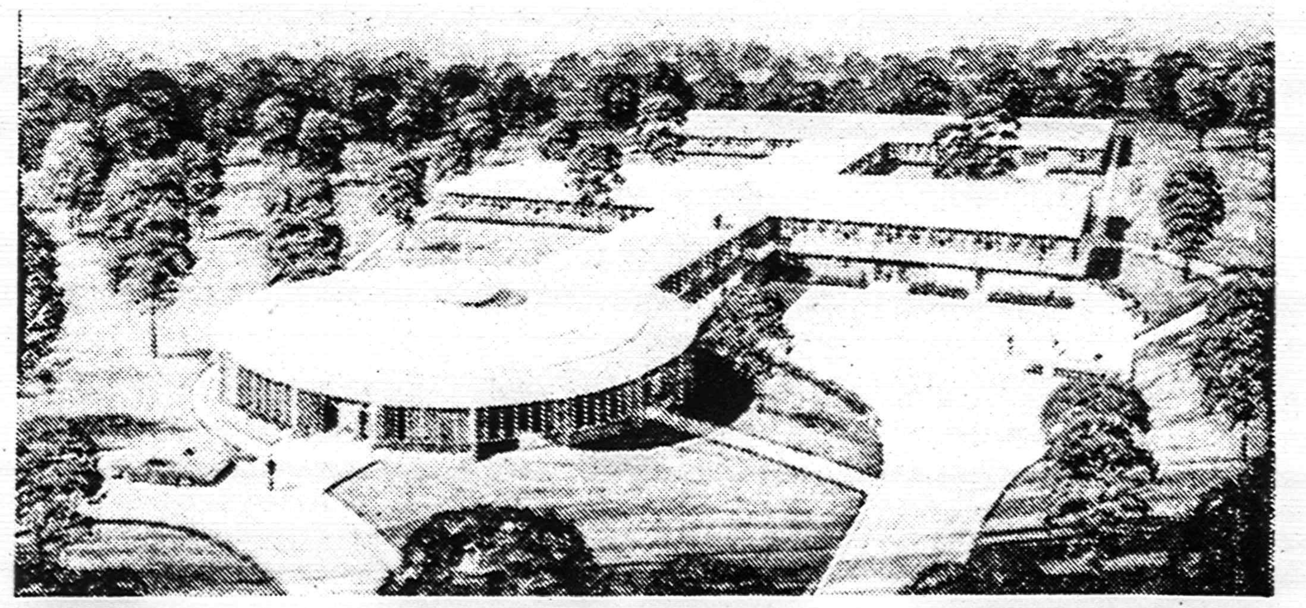

Didžiai Gerbiamasis,-oji,

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys Brocktone stato senelių namus, kurių statybos pilnam užbaigimui dar reikės surinkti pusę milijono dolerių.

Sudarytas Komitetas rengia BIČIULIŲ PIETUS, kurių tikslas bus ne tik surinkti bent dalį reikiamų statybai pinigų, bet kartu ir duoti svečiams arčiau pažinti ir suprasti Seselių didelį krikščioniškos meilės pasiaukojimą senelių globai.

Už dalyvavimą pietuose — auka $100.

Pietūs įvyks naujose Sopulingosios Motinos Vienuolyno patalpose — Thatcher Street, Brockton, Mass. Stengiamės, kad atsilankusiems svečiams BIČIULIŲ PIETŪS būtų ir liktų atsimintini: skanūs valgiai, malonus patarnavimas, draugiška nuotaika ir trumpa, bet linksma ir įvairi programa.

Nuoširdžiai kviečiame Jus dalyvauti ir prašome Jūsų paskatinančio žodelio draugams bei pažįstamiems, kad ir jie kartu su Jumis atvyktų pas Seseles. Lauksim!

Komitetas

- -

OUR LADY OF SORROWS CONVENT, 261 Thatcher St., Brockton, Mass.

Seselės: Prašau siųsti man .... bilietų. Rasite įdėtą mano $.............. čekį.

Jei norima, galima pažadėti atsiųsti pinigus pagal išgales dalimis. Pažymėkite žemiau:

Tuo tarpu siunčiu savo auką pietums. Čia rasite $.............. Prašau siųsti .... bilietų.

Pavardė ....

Adresas ....

Čekį rašykite: *Our Lady of Sorrows Convent*

Minėdamas 50 metų savo sukaktį,

DARBININKAS

tikisi sulaukti naujų skaitytojų, kad galėtų ir toliau išsilaikyti. Prašome paraginti draugus ir pažįstamus laikraštį užsisakyti. Gavus adresą, susipažinimui siunčiamas nemokamai. Prenumerata 7 dol. metam. Naujiem skaitytojam — pirmiem metam 5 dol.

Kas suras 2 naujus skaitytojus, moka už abudu 9 dol., už 3 — 12 dol. metams.

Administracija taip pat prašo nedelsti atsilyginti už 1965. Raginimas sudaro nereikalingų išlaidų. Prašome pasinaudoti čia pridedama atkarpa.

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1965 metams.

Vardas ir pavardė ....

Adresas ....

Siunčiu už prenumeratą $..............., aukų $..............; Viso $..............

....

(Data) (Parašas)

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

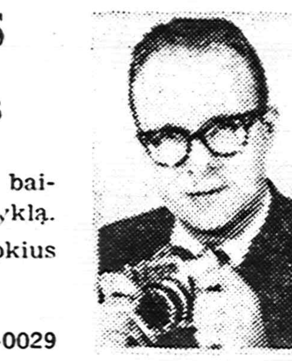

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y

Tel. HYacint 7-4677

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
•
Darbo valandos: Šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

JAU 22 METAI!
WEVD
1330 KIL 97.9 MEG. (FM)
LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 v.p.p.
DIREKTORIUS JOKŪBAS J.
STUKAS

1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

SPORTAS

1965 m. sportinių varžybų kalendorius

Skelbiame 1965 m. sportinių varžybų kalendorių pagal 1965 m. vasario 18 d.:

Š. Amerikos pabaltiečių ir kartu **Lietuvių Slidinėjimo Pirmenybės** įvyks kovo 7 d., Horse Shoe Valley, Ont. Varžybas rengia estai.

XV-jų Š. Amerikos lietuvių **sportinių žaidynių — stalo teniso ir plaukymo varžybos** įvyks balandžio 3-4 d. Detroite, Mich. Varžybas vykdo Detroito LSK Kovas.

XV-jų sportinių žaidynių — krepšinio varžybos įvyks balandžio 24-25 d. Detroite, Mich. Varžybas vykdo — Detroito LSK Kovas.

Š. Amerikos pabaltiečių stalo teniso pirmenybės įvyks gegužės 1-2 d. Clevelande, Ohio. Varžybas vykdo Clevelando LSK Žaibas.

Š. Amerikos pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės įvyks gegužės 15-16 d. Chicagoje, Ill. Varžybas vykdo lietuviai.

Š. Amerikos pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo ir futbolo (soccer) pirmenybės įvyks Lakewood, New Jersey. Varžybas rengia estai, 1965 m. liepos 17-18 d.

XV-jų sportinių žaidynių — **lengvosios atletikos ir lauko teniso** varžybos numatomos rugsėjo 11-12 d. Clevelande, Ohio. Varžybas vykdo Clevelando LSK Žaibas.

XV-jų žaidynių tinklinio futbolo bei šaudymo varžybų datos dar nenustatytos. Taipogi dar nenustatyta lauko teniso pirmenybės.

Slidinėjimo pirmenybės

Kaip anksčiau buvo skelbta, 1965 m. Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 7 d. (sekmadienį), Horse Shoe Valley, Ont. (66 mylios į šiaurę nuo Toronto). Varžybas rengia estai. Vykdo — Toronto estų sporto klubas "Kalev".

Ta pačia proga bus pravestos ir 1965 m. Š. Amerikos lietuvių slidinėjimo pirmenybės, kurios laikomos kaip IX Š. A. lietuvių sportinių žaidynių dalis. Lietuvių pirmenybių vietos bus išvedamos iš pabaltiečių varžybų, visai nevykdant atskirų varžybų.

Visi lietuvių slidininkai kviečiami kuo gausiau varžybose dalyvauti. Smulkesnė informacija bei registracijos lapai yra pasiųsti visiems sporto klubams.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

Išnuomojamas 6 kambarių butas su šiluma ir vandeniu. Cypress Hills sekcijoje. Pageidaujami suaugę žmonės. Kreiptis tel. AP 7-0284.

Ridgewoode, prie gero susisiekimo ir arti parko, išnuomojamas 5 gražių kambarių butos. Skambinti 366-3512.

Išnuomuojamas butas iš 5 gražių kambarių Maspethe. Informacijai skambinti po 6 val. vakarais. Il 9-7213.

Išnuomuojamas butas iš 6 erdvių kambarių prie Forest Pkwy ir Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Skambinti 849-7240.

MARIJA VYŠNIAUSKAITĖ ir Eugenijus Orentas susituokė Angelų Karalienės bažnyčioje vasario 20. Sutuokė kun. V. Pikturna. Nuotr. R. Kisieliaus.

PERSITVARKĖ SPORTO VADOVYBĖ

Clevelande vasario 6-7 dienomis įvyko visuotinas sporto darbuotojų suvažiavimas, kuriame FASK-to vardas pakeistas į ŠALFASS-gos centro valdybą (ŠALFASS — Šiaurinės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga).

ŠALFASS-gos Centro Valdyba savo pirmajame posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — Jonas Gustainis; I vicepirmininkas — Tėv. Paulius Baltakis, O.F.M.; II vicepirmininkas — Vytautas Bireta; generalinis sekretorius — Sigitas Krašauskas; iždininkas ir protokolo sekretorius —Stasys Ginčiauskas, nariai —Stasys Kėkštas ir Algis Malinauskas.

Centro Valdybos adresas:

Lithuanian Athletic Union of North America, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ont. Canada

WAUKEGAN, ILL.

Vasario 16 minėjimas

Vasario 21 lietuvių svetainėje gražiai ir įspūdingai paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Minėjimą atidarė E.R. Skališius, invokaciją sukalbėjo kun. Z. Ramanauskas, JAV himną sugiedojo J. Šalnienė. Pagrindinę kalbą pasakė R. Mieželis.

Meninę programą išpildė šv. Baltramiejaus lietuvių parapijos mokyklos mokiniai, kuriem vadovavo seserys kazimierietės, ir lituanistinės mokyklos mokiniai. Programą buvo nelengva parengti, nes parapijos mokykloje jau keletą metų lietuviškai nebemokoma. Šiam minėjimui, pritarus tėvam, seserų ir kun. Ramanausko buvo parinkti tinkamesni mokiniai ir parengti programai.

Apylinkės lituanistinė mokyklos mokiniai deklamavo eilėraščius, dainavo ir grojo akordeonu solo, įscenizavo 'Du gaidelius'. Šv. Baltramiejaus mokyklos mokiniai taip pat padeklamavo, padainavo, pašoko tautinių šokių.

Be to, dar solo dainavo Janina Šalnienė. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Minėjimą rengė Waukegano Lietuvių Bnės valdyba. **Fr. Pukas**

Ieškoma moteris gyventi amerikiečių šeimoje su dviem vaikais. Ponia šeimininkė yra gydytoja Garden City. L. I. Skambinti po 7 v.v. (516) PI 1-6006.

Woodhaven, išnuomojamas erdvus, naujai išdekoruotas kambarys su naujais baldais ir galimybe naudotis virtuve. Skambinti 849-7240.

A†A

ALEKSANDRAI PAULAUSKIENEI

mirus, velionės vyrui p. Paulauskui, dukrai Taisai ir žentui Jonui Stiklioriams reiškiame gilią užuojautą

Mažosios Lietuvos Rezistencijos Sąjūdis

50-TIES M. JUBILIEJINE PROGA DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

50 dol.
Juozapas ir Ieva Mačelioniai iš So. Boston, Mass.

15 dol.
V. Lukas, Kew Gardens, N.Y.

Po 13 dol. A. Urbikas, Cicero, Ill., A. Majauskas, So. Boston, Mass.

12 dol.
Henry Binger, Richmond Hill, N.Y.

Po 10 dol.
Nemuno Tuntas, So. Boston, Mass., E. Marks, So. Boston, Mass., J. Blogis, Winsted, Conn.

9 dol. F. Puskunigis, College point, N. Y.

Po 8 dol.
B. Venckienė, Newark, N.J., P. Rusteikaitė, Chicago, Ill.

Po 5 dol.
Kun. J.A. Kučingis, Los Angeles, Calif., Brigita Rasevičienė, Brooklyn. N.Y., Aldona Čekas, Metuchen, N.J., A. M. Voketaitis, New Haven, Conn.

Po 2 dol.
L. Adams, O. Mockevičienė, V. Zelenis, Brooklyn. N.Y. S. Levickienė, Richmond Hill, N. Y. M. Mulevičius, V. Rogers, Amsterdam, N.Y., V. Lekis, M. D. Rochester, N.Y. M. Vaškas, New YORK, N. Y. J. Telksnys, Great Neck, N.Y. K. Kališauskas, A. Mantautas, Brockton, Mass., Z. Petrauskas, Dorchester, Mass., J. Kudirka, D. Razulevičius, Norwood, Mass., O. Andriuškevičienė, J. Šalinis, Detroit, Mich., V. Kleiza, E. Libus, J. Narukynas, A. Povilaitis, A. Scrobel, Chicago, Ill. J. Adomaitis, Lakewood, Ohio, C. Slažas, Cleveland, Ohio, Z. Karalius, Oakville, Conn., J. Leonaitis, Hartford, Conn., A. Mikalauskas, New Britain, Connecticut, H. Ulrichas, Worcester, Mass., A. Aleksis, J. Puodžiūnas, Waterbury, Conn., S. Jatulis, Garwood, N.J. M. Kohanski, Harrison, N.J. A. Gerulat, Kearny, N.J. F. Urbanavičius, Pittsburgh, Pa. M. Maceina, Pittston, Pa., M. Norkevich Lake Zorth, Fla. V. Tuskenis, Los Angeles, Calif. P. Lembertas, Santa Monica, Californ. A. Vaičiulis, W. Mifflin, Pa.

Visiem nuoširdžiai dėkoja
Darbininko Administracija

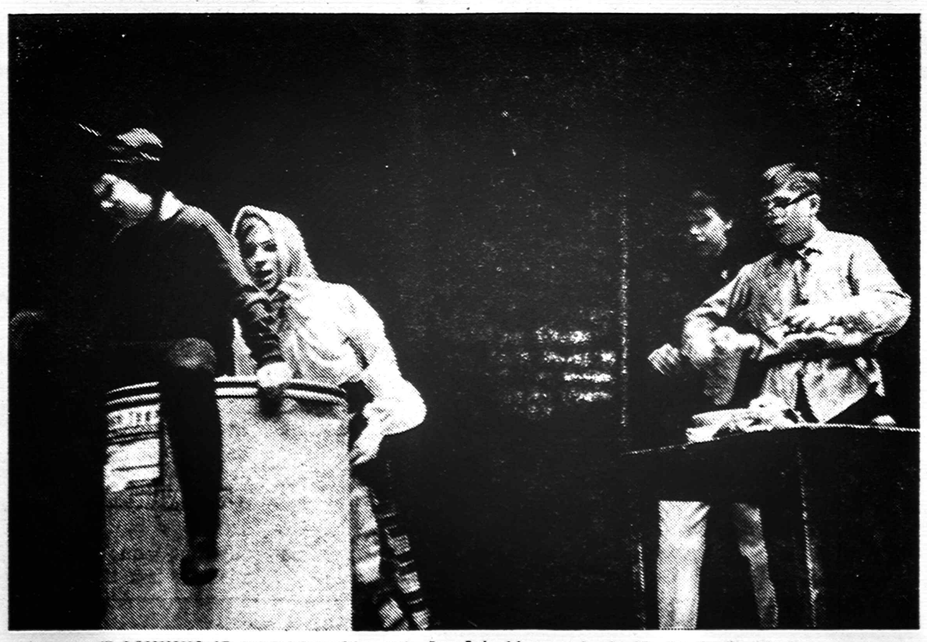

"LAŠININIS IR KANAPINIS" LKM užgavėnių blynų vakarienėje. Nuotr. P. Ąžuolo.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame didžiai gerbiamam parapijos klebonui kun. N. Pakalniui, dvasios vadui kun. A. Račkauskui, pranciškonams — Tėv. J. Liaubai, Tėv. P. Baniūnui.

Taip pat nuoširdus ačių programos vedėjui Vytautui Radzivanui, Jadvygai Matulaitienei ir jos puikiesiems šokėjams. "Kanapinio" vaidinimo autorei A. Radzivanienei ir visiems vaidintojams.

Taip pat dėkojame Stasiui Malinauskui —Mailin už gražią muzikinę programą ir jo pasiaukojimą.

Visa kas buvo padaryta toje programoje, daryta be jokio atlyginimo. Visi aukojo statybai. Ačiū visiems bilietų platintojams, šeimininkėms p. Rokienei, E. Kezienei, A. Garliauskienei, A. Smitienei, V. Tumpienei, Salomėjai Burkas; padavėjoms — D. Kežytei ir kitom, visom sąjungietėm, viešniom ir svečiam, atsilankiusiem į parengimą.

Nustebino vius didelis lietuvių nuoširdumas ir jautrumas tam lietuviškam tikslui. Visi jie nori paremti ir pagreitinti lietuviško kultūros centro statybą. Visi nekantriai laukia, kada bus statomi to centro pamatai.

O. Kubilienė

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7
nieg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedejas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 klc.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melninkas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — šeimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 klc.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

North Woodhavene parduodamas 2 šeimų namas. Įrengtas rūsis, salka ir nauja veranda su garažu 2 automobiliam. Kieme medžiai ir žalumynai. Priede 3 šaldytuvai, vasarai baldai kieme ir kit. Mėnesio pajamos 190 dol. ir savininkui butas su garažu. Kaina 32,500 dol. Skambinti vakarais po 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadienį visą dieną. Tel. MI 2-32 14.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SCHOOLS

THIS MAN WILL GO PLACES FOR CHRIST!

Would you join his select company as a Stigmatine Priest or Brother?

STIGMATINE FATHERS

- APOSTOLATE OF YOUTH
- PREACHING
- TEACHING
- PARISH WORK
- VOLUNTARY FOREIGN MISSIONS

Special Latin Courses for those with no Latin background
Contact
Vocation Director
Stigmatine Fathers & Brothers
900 Washington St.
Wellesley, Mass. 02181

DRAKE
COLLEGE OF BUSINESS
Founded 1883
Open All Year - Day - Evening
Free Placement Service
Secretarial - Accounting
Typewriting
571 Broad St. Newark — 612-7585
308 Main St., Orange N.J.
673-4058

RESTAURANTS

For Better Weddings and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

SERVICE

FLEETWOOD CONSTRUCTION
General Alterations
Bath Kitchen Carpentry Tile work.
All work done at reasonable rates
Special consideration to religious groups.
Call DI 5-1579

PARK CITY PRESS INC.
The Good Printer
Better Service Quality Printing
For prompt dependable service
3460 Great Neck Road
North Amytiville L.I
Call 516 MY 1-2700

JO - AL LUMBER COMPANY
We have the Finest of Lumber
Use Our Cash and Carry Plan
Fort Hill Road & East Main
Huntington L. I.
— 516 HA 7-3366 —
Service Is Our Motto

Parengimai New Yorke

Kovo 7 — K. V. Banaičio kūrinių koncertas Carnegie Recital Hall salėje. Rengia lietuviai muzikai.

Kovo 20-21 — Trijų tapybos darbų paroda Angelų Karalienės parapijos salėje. Dalyvauja M. Žukauskienė, J. Rūtenis, J. Sodaitis.

Kovo 21 — Poeto Vytauto Mačernio 20 metų mirties paminėjimas Carnegie Endowment salėje.

Kovo 28 — Studijų diena rengiama P. L. K. Mot. Org. Sąjungos Apreiškimo parapijos salėje.

Balandžio 3 — Vinco Krėvės veikalų vaidinimas Franklin K. Lane mokyklos salėje. Globoja Balfas.

Balandžio 24 — Velykų stalas ir paskaita Carnegie Endowment salėje. Rengia L. Mot. Atstovybės New Yorko klubas.

Gegužės 15 — Operetės choro metinis parengimas Apreiškimo parapijos salėje.

Numatomus parengimus pranešti S. DZIKUI, 89-17 97th St., Woodhaven, N.Y. — tel. VI 7-5113.

"VENTA"
Home Improvements Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
Cor. Forest Parkway Station
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DARBININKAS

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolyna. GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Lankėsi pranciškonų provincijolas

Praėjusią savaitę kultūros židinio statybų reikalais Brooklyno vienuolyne lankėsi provincijolas. Apžiūrėti keli žemės sklypai ir su jų savininkais pradėtos derybos dėl kainos.

Kun. V. Pinkus, miręs prieš 17 metų, bus prisimintas mišiose už jo vėlę pranciškonų koplyčioje kovo 11 d., 7 val. ryto.

Kazio Viktoro Banaičio kūrinių koncerte kovo 7, sekmadienį 5:30 v. popiet Carnegie Recital salėje be lietuvių menininkų dalyvauja trys žymūs amerikiečių muzikai: Joseph Conte — smuikininkas, Rhode Island filharmonijos koncertmeisteris ir jaunimo simfoninių orkestrų dirigentas; Frank Marinacci — klarnetistas, Brown universiteto instruktorius, Rhode Island filharmonijos narys; Ivan Waldbauer, vengras, pianistas, baigęs Budapešto muzikos akademiją, Brown universiteto profesorius, Harvardo universitete įsigijęs filosofijos daktaro laipsnį. Jie išpildys K. V. Banaičio kūrinį — Lietuviškas idilijas.

Stasys Citvaras, bosas, eilę metų dainavęs Rio de Janeiro valstybinėje operoje kaip solistas, paskutiniu metu dainavęs garsiame Dono kazokų chore, koncertuose atlikęs solo partijas, New Yorko lietuviams dar mažai pažįstamas. K. V. Banaičio kūrinių koncerte išpildys keletai jo girdimas solo dainas. Koncertas bus kovo 7 5:30 Carnegie Recital salėje Manhattane.

Henrikas Nagys kalbės Juliaus Kaupo ir Algimanto Mackaus minėjime kovo 13 Carnegie Endowment salėje. Mirusiųjų rašytojų kūrybos fragmentus skaitys Liucija Mingėlaitė iš Detroito ir Vytautas Valiukas iš New Haveno. Vakarą rengia Santara-Šviesa.

Jurgis Kalėda, 64 metų, gyv. 87-32 258th St. Floral Park, L. I. N.Y. palaidotas po gedulingų mišių iš Angelų Karalienės bažnyčios šv. Jono kavinėse. Paliko žmoną Oną ir 2 sūnus, Jurgį ir Joną, ir dukrą Geraldinę Smith su šeimomis ir 7 anūkus.

Dr. Juozas Girnius atvyksta iš Bostono ir kovo 21 skaitys paskaitą poeto Vytauto Mačernio minėjime Carnegie Endowment salėje.

Marijona Pajaujienė iš Middle Village, 63 metų mirė vasario 28. Laidojama kovo 4 d. 9:30 val. ryto iš Angelų Karalienės bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Paliko liūdinčias dukras Eleną ir Pranę, sūnų Juozą su šeimomis ir anūkus. Laidotuvėmis rūpinasi Šalinsku laidotuvių įstaiga. Tel. VI 1-7499.

Maldos Apaštalavimo draugijos laimėjimų vakaras bus kovo 6 d., 4 val. p.p. Angelų Karalienės salėje Brooklyne. Visos narės bei viešnios ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Angelų Karalienės parapijos choras vasario 14 iškilmingai įvesdino naują choro pirmininką Edvardą Bernotą-Barnett, kurį į salę palydėjo kelios poros palydovų. Buvusi choro pirmininkė Agnes Vasauskaitė-Miliuvienė perdavė valdžios simbolinį plaktuką, visom choristėm prisegta gėlės, kurias padovanojo Ona Kriščiūnienė. Po to buvo pasivaišinta.

T. Gediminas P. Jočys, O.F.M., išvyko dviem mėnesiam pravesti angliškai ir lietuviškai misijų. Aplankys Chicagą, Wanamie, Duryea, Shenandoah, Detroitą ir Clevelandą. Tikisi sugrįšti į New Yorką po Atvelykio.

Kazys Bačauskas, uolus vietos lietuvių organizacijų veikėjas, gyv. 84-55 85 Ave., Woodhaven, N.Y., po rimtos operacijos Dr. V. Paprockio priežiūroje sveiksta namie.

Liet. Moterų Atstovybės New Yorko klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks kovo 3 trečiadienį, 7:30 val. vakare M. Virbickienės namuose, 58 Jerome st. Brooklyn 7, N.Y.

LIET. KAT. MOTERŲ užgavėnių vakare šoka New Yorko tautinių šokių grupė, vadovaujama L. Matulaitienės. Nuotr S. Malinausko.

IŠKILMINGA NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

KEARNY, N.J.

Lietuvos nepriklausomybės šventė šiemet gražiai ir įspūdingai paminėta vasario 14. Pradėta ji pamaldomis 3 v. popiet bažnyčioje. Buvo pamaldos už Lietuvą ir žuvusius patriotus. Kun. A. Kardas, svečias iš New Yorko, pasakė pritaikytą pamokslą. Prie lietuviško kryžiaus šventoriuje padėtas vainikas, tuo pagerbiant visus žuvusius už Lietuvą.

Tolimesnė programa vyko parapijos salėje, kuri buvo šventiškai papuošta P. Jurkaus tai progai išstatytais paveikslais.

Scena irgi buvo specialiai dekoruota lietuviškais simbolias. Programai vadovavo pats klebonas kun. J. Šernas, padarydamas įvadą į minėjimą ir sumaniai pristatydamas kalbėtojus.

Gražias sveikinimo kalbas pasakė vietos lietuviai adv. J. Salvest, miesto tarybos narys Petras Velevas, paminėjęs Lietuvos praeitį ir pasmerkęs okupantus. Gražią kalbą pasakė Kearny miesto burmistras Healy, kuris Lietuvą palygino su Airija, su savo tėvų žeme. Šie žmonės visi kalbėjo angliškai. Lietuviškai gražią kalbą pasakė Kipras Bielinis, iš New Yorko. Jis priminė lietuvių kovas dėl nepriklausomybės paskelbimo įvairių grupių pastangas ir vieningumą, Amerikos lietuvių triūsą.

Pirmos dalies pabaigai adv. Salvest perskaitė rezoliucijas, kurios vienbalsiai priimtos ir pasiųstos JAV pareigūnams.

Antroji programos dalis buvo pavesta tvarkyti dr. S. Skripkui. Šis pakvietė Algį Budrecki, kuris anglų ir lietuvių kalbomis gražiai pristatė visus kultūrinės programos dalyvius.

Programą atliko jaunimas — lituanistinės šeštadieninės mokyklos vaikai ir jaunieji vyčiai, paruošti mokytojos N. Kiaušienės. Jie dainavo lietuviškas dainas, deklamavo eilėraščius, šoko tautinius šokius. Mokytoja N. Kiaušienė jau kelinti metai patvariai stengiasi pamokyti kolonijos vaikus. Kelis kartus jos mokiniai buvo pakviesti į amerikiečių parengimus ir laimėjo pirmą vietą. Programa užbaigta Lilijos Kochbarskienės piano muzika.

Toliau visi šventės dalyviai turėjo progos apžiūrėti P. Jurkaus parodą, iš kurios parapijos kunigai nupirko tris paveikslus.

Darbininko administratorius Tėv. Petras Baniūnas buvo išdėstęs ant stalo lietuviškų knygų ir plokštelių. Žmonės domėjosi ir knygom ir nemaža jų įsigijo.

Aukų surinkta 232.50 dol. Lietuvių Bendruomenės apylinkė per centrą Chicagoje pasiuntė Altui. Salėje aukojo: po 20 dol. Skipkai, po 10 — Arminai, Pargiai, Miliniai, Pieteriai, Salvest, Vaickus; po 5 — Baltramunas, Baužiai, Belža, Bielaitis, Bliznikas, Budreckis, Gerulis, Kaziūnas, Kiaušas, kunigas A. Kardas, Katilius, Mockus, Maciejauskas, Mikalauskas, Ramanauskas, Sadauskas, Svirnelis, Šūkys, kun. J. Šernas, Velynis, Vitkus, Zujus, Žilinskas, Tumas, kiti aukojo po mažiau. **(S.)**

Ta pačia proga Darbininko administratorius Tėv. P. Baniūnas ir P. Jurkus nuoširdžiai dėkoja klebonui kun. J. Šernui, kuris norėdamas minėjimą praturtinti ir sukultūrinti, pakvietė spaudos kioską su lietuviškomis knygomis ir sudarė sąlygas tapybos parodai.

SKAUTŲ įžodis Kaziuko mugės metu 28 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. R. Kisieliaus

Vitalis Žukauskas, aktorius ir režisierius, vasario 20 dalyvavo Detroito šv. Antano parapijos choro rengtam koncerte, vasario 21 — Bostone Minkų radijo valandėlės koncerte, vassario 28 — Patersone parapijos užgavėnių blynų baliuje. Visur jis atliko humoristinę programos dalį.

Muz. A. Visminas, Maspetho lietuvių parapijos vargoninkas, jau kuris laikas atostogauja Miami, Floridoje. Siųsdamas prenumeratą ir kartu sveikinimus, nusiskundžia, kad negalįs rasti Darbininko lietuvių klubose, kurie yra Floridoje. Norėtų kad ten gyvenantieji susidometų šiuo laikraščiu, kuris švenčia 50 metų jubiliejų. Šia proga naujiem skaitytojam duodama nuolaida — pirmiem metam tik 5 dol.

EKSKURSIJA Į EUROPĄ

Stasys Gečas, LB Centro Valdybos pavedimu, šių metų vasarą organizuoja Lietuvių Bendruomenės ekskursiją į Europą. Bus skrendama liuksusiniu DC-8 Fan jetu su 175 keleiviais iš New Yorko į Frankfurtą, V. Vokietiją. Iš Frankfurto ekskursantai toliau vyksta pagal savo susidarytą planą. Tie, kurie norėtų lankyti atitinkamas vietas arba kitas valstybes, apie tai praneša ekskursijos vadovui St. Gečui. O jis jų pageidavimus perduos Wide World Travel Agency atitinkamai patvarkyti jų tolimesnę kelionę. Ekskursija truks 3 savaites.

Iš New Yorko lėktuvas išskris š.m. liepos 17 d. vakare į Frankfurtą ir š.m. rugpiūčio 7 d. tas pat jetas iš Frankfurto grįš į New Yorką. Kelionė vienam asmeniui,ten ir atgal, kainuos tik 265 dol. Tai pigiausia kelionė bet kada yra buvusi. Vaikai, užimą atskirą vietą lėktuve, moka pilną kainą.

Ekskursantai turi būti Lietuvių Bendruomenės nariai ir sumokėję už šiuos metus solidarumo mokestį.

Ekskursantai registruojasi telefonu ar laiškais pas ekskursijos organizatorių Stasį Gečą, 7252 So. Rockwell St., Chicago, Ill., 60629, telef. PR 8-8034.

Užsiregistravę ekskursantai tolimesnes informacijas gaus kaip pasiruošti kelionei. Prašau pasiskubinti registruotis, nes pritruks vietų.

LK MOTERŲ S-GOS 29 kuopos surengtam užgavėnių blynų vakare Apreiškimo parapijos salėje vasaro 21. Nuotr. P. Ąžuolo.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 14 Thomas Park mokyklos salėje šiemet buvo du sovietinio gyvenimo liudininkai.

Massachusetts gubernatorius **John Volpe** sveikindamas prisiminė kaip jis savo kelionėje Sovietų Rusijoje per keturias savaites turėjo progos patirti vergišką priespaudą ir skurdų žmonių gyvenimą. Stebėjosi, kad JAV dar atsiranda žmonių, kurie to nesupranta ar nenori rimtai pagalvoti, kas atsitiktų įvedus tokią pat valdymo sistemą Amerikoje. Užjautė lietuvius, ragino nepamiršti savo tautos ir kovoti už jos laisvę.

Antruoju liudininku buvo **Petras Grinkevičius,** tiktai prieš keletą dienų atvykęs iš Lietuvos. Vos besuvaldydamas ašaras, jis patvirtino gerai jau žinomus faktus apie sunkų Lietuvoje gyvenimą, žmonių išnaudojimą, religijos persekiojimą, rusų savavaliavimą.

Minėjimas buvo pradėtas šv. Petro bažnyčioje mišiomis, kurias aukojo ir pamokslą pasakė **kun. Antanas Naujokas,** salezietis. Salėje sveikino Lietuvos garbės konsulas **Antanas Šalna,** latvių ir ukrainiečių atstovai. Paskaitą skaitė **dr. Balys Matulionis,** priminęs bolševikų terorą ir griežtai pasisakęs prieš kultūrinius ryšius su Lietuvos okupantu.

Prie miesto valdybos rūmų buvo iškelta Lietuvos vėliava. Miesto majoras ir gubernatorius paskelbė proklamacijas.

Kun. Jonas Kerdiejus, jėzuitas, iš So. Bostono, vasario 2 d. St. Francis XAVIER High School, Concord, Mass., padarė amžinus ordino įžadus.

Rimtautas Vizgirda, prieš porą metų baigęs Bostono universitete chemijos mokslus, dirbo Reichhold Chemicals laboratorijose Bostone. Vakarais gilino studijas tam pačiam universitete siekdamas magistro laipsnio. Pereitą vasarą buvo perkeltas į naujai įrengtas laboratorijas Tuxedo Park, N.Y., kur dabar dirba 'Epoxy and Urethane' skyriaus vedėju. Vasario 1 jis įstojo į Seton Hall universitetą, S. Orange, N. J. baigti įpusėtas studijas. Rimantautas daug metų šoko O. Ivaškienės tautinių šokių grupėj, priklausė lietuvių sporto komandai ir skautų organizacijai. Jis yra susižiedavęs su Danguole Masionyte iš New Jersey. Vestuvės įvyks birželio 12.

Skautai ir skautės Kaziuko mūgei ruošiasi kovo 7, sekmadienį, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Mugė bus atidaryta 11:30 val.; pietūs visiem, kas tik norės, 12:30 val.; vaikam vaidinimas "Snieguolė ir nykštukas" — 3:30 val. popiet. Mugėje bus galima įsigyti įvairių rankdarbių ir žaislų, kuriuos pagamino patys skautai ir skautės. Įėjimas nemokamas.

Mirusieji

Sofija Balutienė (sausio 16) 74 m. Velionė gyveno 18 Elison Ave., Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko vyrą, tris sūnus, ir motiną. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Kazimieras Suprinavičius (sausio 23) 73 m. Velionis gyveno 19 Maida Terr., Hide Park., Mass. Nuliūdime paliko dukterį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Magdalena Killian (vasario 1) 86 m. Velionė gyveno 13 Gates St. Nuliūdime paliko du brolius. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Marijona Gorski (vasario 5) 89 m. Velionė gyveno 201 K. St. Nuliūdime paliko dukterį ir du sūnus. Palaidota šv. Benedikto kapinėse.

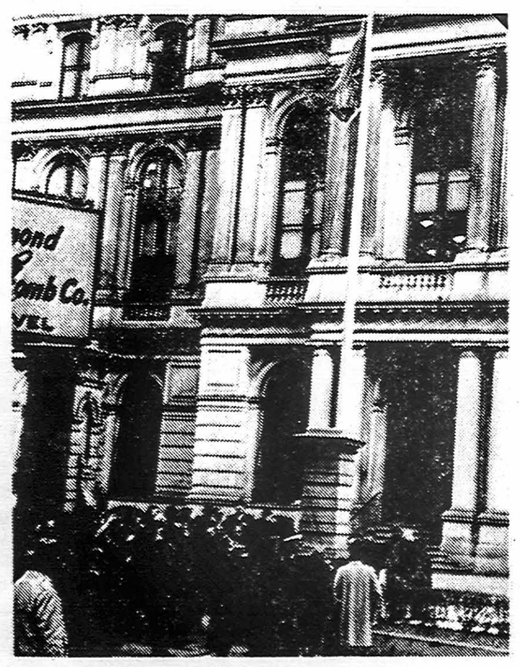

BOSTONE prie miesto rotušės vasario 16 proga iškeliama Lietuvos vėliava, dalyvaujant miesto majorui John Collins. Nuotr. P. Plikšnio

KAZIO VIKTORO BANAIČIO KŪRINIŲ KONCERTAS

kovo 7, sekmadienį

5:30 val. popiet

CARNEGIE RECITAL HALL
154 WEST 57th STREET

Dalyvauja:

STASYS CITVARAS, bosas
ALDONA KEPALAITĖ, pianistė
IZIDORIUS VASILIŪNAS, smuikininkas
VYTENIS VASILIŪNAS, pianistas
NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS, vadovaujamas Vlado Baltrušaičio
RHODE ISLAND SIMFONIJOS narių trio

BILIETAI po 3,50 dol. ir po 2.50 dol. Jų galima gauti: Carnegie Hall bilietų kasoje; Darbininko redakcijoje; B. Rimgailienės grožio salone, 85-16 Jamaica Ave., Woodhaven, tel. VI 7-0071; pas: Vincę Jonuškaitę, 147-17 Hoover Ave., Jamaica, tel. JA 3-8268; L. Baltrušaitienę, 806 Grand St., Brooklyn, tel. EV 4-7812; dr. M. Žukauskienę, 28 Catherine St., Brooklyn, EV 4-2623; J. Pašukonį, Aido knygynas, 94-17 Jamaica, Woodhaven, tel. HI 1-7747; Nijolę Ulienienę, 5 Gainsville Dr., Plainview, N. Y., tel. WE 8-0260.